

**KUTADGU BİLİĞ'İN TRANSLİTERASYONUNA DAİR BAZI MESELELER
(FERGANA NÜSHASI)**

Arş. Gör. Melek ÇUBUKCU
Çukurova Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada, Kutadgu Bilig'in üç değerli nüshasından biri olan Arap harfli Fergana nüshası hakkında yazım meselelerine değinilecektir. Çalışmada Kutadgu Bilig'in Fergana nüshasından hareketle, Reşit Rahmeti Arat'ın okuyuşunda ve tarafımca yapılan okumada ortaya çıkan farklı yazım özellikleri tespit edilecektir. Bu farklılıklar ünlüler ve ünsüzler olarak iki farklı grupta değerlendirilecektir. Bu çalışma için öncelikle, Reşit Rahmeti Arat'ın üç nüshayı da kapsayan metin yayınından Fergana nüshasına ait olan kısımlar çıkarılmış ve Fergana nüshasına özgü bir metin oluşturulmuştur. Bunun için gerek metinden gerekse dipnotlardan faydalanılmıştır. İkinci okuma ise Arat'tan tamamen bağımsız olarak, tarafımca, yalnızca nüsha dikkate alınarak yapılmıştır. Verilen örneklerden ilki Reşit Rahmeti Arat'ın Kutadgu Bilig Metin yayınından alınmıştır. İkinci kısımdaki örnek ise kelimenin yazımının uygun olduğu düşünülen biçimdir. Verilen örneklerin yanına sırasıyla, kelimenin ait olduğu nüsha, sayfa sayısı, beyit ve satır numarası eklenmiştir. Ünlülerin tamamı için örnekler tespit edilmiş olup, ünsüzler için ise yalnızca /t/, /d/ ve /z/ ünsüzleri ile ilgili örnekler bulunabilmiştir. Bu çalışma Kutadgu Bilig'in yalnızca bin beytini içermekte olup, ortaya çıkan örnek sayısının, nüshanın tamamına ait genelleyci bir yorum yapma şansını bize tanıdığını düşünmekteyim.

Anahtar Kelimeler: Kutadgu Bilig, Fergana Nüshası, Reşit Rahmeti Arat, transliterasyon.

**SOME ISSUES REGARDING THE TRANSLITTERATION OF KUTADGU BİLİĞ
(FERGANA GENERATION)****Abstract**

In this study, some spelling issues about the Arabic lettered Fergana copy, one of the three valuable copies of Kutadgu Bilig, will be discussed. In the study, based on the Fergana copy of Kutadgu Bilig, different spelling features that appear in the reading of Reşit Rahmeti Arat and the reading done by us will be determined. These differences will be evaluated in two different groups as vowels and consonants. For this study, first, the parts belonging to the Fergana copy were removed from the text publication of Reşit Rahmeti Arat, which included all three copies, and a text specific to the Fergana copy was created. For this, both the text and footnotes have been used. The second reading was made by me, completely independent of Arat, considering only the copy. The first example given was taken from the Kutadgu Bilig Text publication of Reşit Rahmeti Arat. The example in the second part is the form of the word that is thought to be spelling. Next to the examples given, the copy of the word, the number of pages, couplets and line notation are added respectively. Examples for all vowels were determined, and for consonants only examples of consonants / t /, / d / and / z / were found. This study contains only one thousand couplets of Kutadgu Bilig, and I think that the resulting number of samples gives us the chance to make a generalist comment on the whole copy.

Keywords: Kutadgu Bilig, Fergana Copy, Reşit Rahmeti Arat, transliteration.

GİRİŞ

Kutadgu Bilig'in Fergana Nüshası

Kutadgu Bilig'in üçüncü nüshası Arap harfli Fergana nüshasıdır. Özbekistan Ebu Reyhan El-Biruni Yazma Eserler Kütüphanesinde saklanmakta olan nüshanın (Üşenmez, 2009: 688) başındaki manzum mukaddime bölümü ve sonundaki 6232-6645 arası beyitler eksiktir. “*Kitabın nerede ve kim tarafından istinsah edildiğine dair bilgilerin , bu eksik bölümlerle birlikte kaybolmuş olduğu düşünülmektedir. Fergana nüshasının dağınık olan sayfaları sonradan bir araya getirilerek dikilmiş ve dörtlükler altın suyu ile yazılmıştır. 14. yüzyılın ilk yarısında Harezmi coğrafyasında istinsah edildiği düşünülmektedir. Arap harfleriyle yazılmış olan bu nüsha Kutadgu Bilig'in ele geçen nüshaları arasında en önemlisidir*” (Arat, 2007: XXXVII).

“1913 yılında Fergana’da Zeki Velidi Togan, Nemenganlı Muhammet Hacı İşan Lalereş isimli bir şahsın özel kütüphanesinde bu nüshayı görmüş ama almaya muvaffak olamamıştır. 1914 yılında nüshadan aldığı üç beyti de dâhil ettiği bir yazıyla Fergana nüshasını ilim âlemine tanıtmıştır. 1924 yılında A. Fıtrat nüshayı sahibinden almayı başarmış ve Taşkent Esasi Kütüphanesine teslim etmiştir” (Üşenmez, 2013: 12). Fergana nüshası 1943 yılında Türk Dil Kurumu tarafından tıpkıbasım olarak yayımlanmıştır. Daha sonra Üşenmez tarafından yeniden baskıya hazırlanan Fergana nüshasının, kaliteli kâğıt üzerine tıpkıbasımı yapılmıştır.

BULGULAR

1. Ünlüler

/a/ ünlüsü

371 örnekte /a/ ünlüsünün yazımıyla ilgili farklılık tespit edilmiştir.

‘a’ / ‘a’ (F140, 1829-11)
bağ / bağı (F154, 2018-11)
bağırka / bağırka (F149, 1947-14)
bağırşak / bağırşak (F142, 1852-6; 144, 1879-3; 144, 1881-5; 149, 1942-9; 149, 1943-10; 149, 1944-11; 149, 1945-12; 149, 1946-13; 161, 2123-11; 161, 2123-11; 164, 2160-3; 164, 2169-12; 167, 2204-6; 169, 2235-6; 185, 2473-7; 189, 2529-3; 190, 2570-15; 192, 2572-2)
bağırşakka / bağırşakka (F133, 1728-11; 149, 1943-10)
bağırşaklık / bağırşaklık (F144, 1878-2; 149, 1945-12)
bağırşaklıkı / bağırşaklıkı (F158, 2073-6)
bağırşaklığın /
bağırşaklığın (F182, 2432-10)
bağırşaklığın /
bağırşaklığın (F149, 1944-11)

bağırşaknı / bağırşaknı (F149, 1772-1; 139, 1801-1; 143, 1873-13; 145, 1890-1; 145, 1895-6; 149, 1937-24; 150, 1958-11; 152, 1984-7; 156, 2047-10; 156, 2048-11; 160, 2107-10; 163, 2156-14; 166, 2191-8; 168, 2219-6; 174, 2305-3; 174, 2307-5; 186, 2483-2; 187, 2502-6; 187, 2506-10; 188, 2524-12; 189, 2535-9; 190, 2568-13; 126, 1617-8; 131, 1687-2; 152, 1987-10; 185, 2474-8; 136, 1768-7)
bağ / bak (F154, 2020-13)
bağa / bağa (F145, 1898-10; 160, 2112-15; 163, 2149-7)
bağar / bağar (F142, 1857-11)
bakın / bakın (F1631-6)
bakıp / bakıp (F146, 1904-3)
bakır / bakır (F147, 1916-6)
bakışı / bakışı (F142, 1855-9)
baksa / baksa (F142, 1856-10; 145, 1896-8; 145, 1897-9; 145, 1902-14; 159, 2084-2; 186, 2484-3)
bahtı / bahtı (F135, 1752-7)
baldu / baldu (F134, 1736-5)
bar / bar (F143, 1870-10)
barça / bar (F187, 2498-2)
barça / barça (F132, 1716-15; 171, 2261-1; 126, 1615-6; 128, 1648-5) 129, 1670-13; 130, 1683-12; 134, 1739-8; 136, 1770-9; 136, 1772-1; 136,

- basa / başa(F 1630-5;140, 1821-3;162, 2138-11;165, 2180-9;166, 2193-10;170, 2251-7;179, 2386-9;189, 2538-12)
- baş / başa(F141, 1834-3)
- basar / basar(F155, 2028-6)
- başguç / başguç(F182, 2425-3)
- başguğa / başguğa(F177, 2362-15)
- basımçı / basımçı(F177, 2348-1)
- basınç/ basınç(F136, 1771-10)
- basınur / basınur(F178, 2368-6)
- basıttı / basıttı(F178, 2369-7)
- bassa / başa(F165, 2179-8)
- bastı / bastı(F151, 1968-6)
- basumaz / basumaz(F162, 2139-12)
- baş / baş(F163, 2147-5; 163, 2155-13)
- başçı / başçı(F161, 2124-12; 175, 2330-13; 181, 2415-8; 181, 2415-8; 181, 2413-6)
- başçısı / başçısı(F156, 2048-11; 162, 2140-13; 175, 2329-12; 175, 2331-14; 189, 2540-14)
- başçısı / başçısı(F171, 2270-11)
- başı / başı(F126, 1617-8)
- başı / başı(F140, 1830-12;144, 1881-5;147, 1914-4;149, 1945-12;151, 1967-5;151, 1973-11;152, 1992-15;156, 2040-3;156, 2047-10;159, 2089-7;163, 2154-12;163, 2156-14;164, 2166-9;167, 2201-3;167, 2210-12;172, 2275-2;173, 2300-13;180, 2394-2;184, 2457-6;187, 2510-14;190, 2555-15; 156, 2045-8)
- başın / başın(F152, 1989-12; 177, 2352-5; 188, 2515-3; 188, 2518-6)
- başında / başında(F 1798-11; 150, 1955-8; 171, 2271-12; 178, 2367-5)
- başın / başın(F188, 2514-2)
- başına / başına(F174, 2309-7)
- başka / başka(F171, 2267-7; 186, 2492-11)
- başladı / başladı(F150, 1952-5)
- başlağı / başlağı(F187, 2497-1)
- başlamak / başlamak(F171, 2272-13)
- başlamak / başlamak(F163, 2147-5)
- başlap / başlap(F189, 2537-11)
- başlar / başlar(F151, 1967-5;156, 2044-7;171, 2266-6;171, 9. başlık;172, 2275-2;173, 2296-9;176, 2341-9;176, 2346-14;181, 2410-3;181, 2414-7;188, 2527-15)
- başlar / başlar(F189, 2529-3)
- başlasa / başlasa(F148, 1924-3;152, 1989-12;171, 2267-7;175, 2330-13;186, 2485-4;189, 2536-10; 181, 2410-3)
- başlı / başlı(F173, 2301-4; 173, 2301-4)
- başsız / başsız(F176, 2333-1)
- başsız / başsız(F176, 2333-1)
- başta / başta(F141, 1836-5)
- bay / bay(F148, 1923-2)
- bayat / bayat (F152, ; 1797-10; 1799-12; 1800-13;135, 1761-15;139, 1811-9;139, 1813-10;143, 1873-13;148, 1933-13;148, 1934-14;149, 1940-7;152, 1983-6;164, 2163-6;168, 2227-14; 152, 1980-3)
- bayatdın / bayatdın(F140, 1828-10;140, 1829-11;143, 1873-13; 144, 1884-8)
- bayatka / bayatka(F134, 1740-9)
- baylılığı / baylılığı(F157, 2058-6)
- baytık / baytık(F132, 1708-7)
- baytık / baytık(F128, 1649-36)
- çavıksa / çavıksa(F148, 1928-7)
- düşman / düşman(F175, 2330-13)
- fazlı / fazlı(F139, 1811-9)
- hakını / hakını(F144,)
- halkka / halkka(F164, 2160-3; 166, 2197-14)
- haşmeği / haşmeği(F184, 2460-9)
- hatarlık / hatarlık(F163, 2152-10)
- hatarlık / hatarlık(F163, 2155-13)
- hazine / hazine(F148, 1926-5; 171, 2262-2)
- maña / maña(F128, 1657-13)
- kaçan / kaçan(F159, 2097-15; 160, 2099-2; 180, 2400-8)
- kaçar / kaçar(F154, 2012-5; 159, 2091-9; 170, 2255-11)
- kaçsa / kaçsa(F179, 2388-11; 179, 2390-13; 180, 2395-3)
- kaçtı / kaçtı(F136, 1773-12)
- kadaş / kadaş(F192, 2575-5)
- kağgu / kağgu(F163, 2148-6)
- kağgudın / kağgudın(F124, 1584-4)
- kağgu/kağgu(F124, 1587-7)
- kağgusu / kağgusu(F184, 2463-11)
- kal / kal(F132, 1710-9)
- kaşem / kaşem(F182, 2426-4; 182, 2428-6)
- kalı / kalı(F126, 1610-1;126, 1611-2;136, 1776-15;139, 1810-8;146, 1910-11;147, 1919-10;152, 1987-10;153, 1996-4;154, 2011-4;155, 2029-7;156, 2048-11;159, 2087-5;160, 2108-11;161, 2113-1;161, 2119-7;170, 2245-1;176, 2341-9;177, 2362-15;178, 2373-11;179, 2388-11;179, 2390-13;181, 2420-13;181, 2421-14; 187, 2502-6;189, 2537-11;190, 2567-12)
- kalı / kalı(F157, 2053-1)
- kalın / kalın(F126, 1622-15; 165, 2178-7; 172, 2276-3; 176, 2336-4)
- kalmasa / kalmasa(F190, 2547-7)
- kamuğ / kamuğ (F142, 1852-6;125, 1609-15;126, 1611-2;128, 1653-8;129, 1661-3;133, 1722-6;135, 1750-4;135, 1752-7;135, 1758-12;136, 1765-4;136, 1769-8;141, 1841-10;142, 1851-5;145, 1897-9;149, 1942-9;151, 1965-3;153, 1999-7;153, 2003-11;153, 2004-12;154, 2008-1;154, 2008-1;154, 2009-2;158, 2074-7;160, 2106-9;166, 2185-2;167, 2202-4;167, 2210-12;170, 2252-8;170, 2254-10;170, 2255-11;172, 2276-3;172, 2279-6;181, 2409-2;181, 2412-5;183, 2451-15;184, 2454-

- 3;185, 2468-2;185, 2472-6;186, 2482-1;186, 2484-3;188, 2523-11;189, 2531-5;190, 2556-1)
 3) 2037-15)
 4) 2037-15)
 5) 2037-15)
 6) 2037-15)
 7) 2037-15)
 8) 2037-15)
 9) 2037-15)
 10) 2037-15)
 11) 2037-15)
 12) 2037-15)
 13) 2037-15)
 14) 2037-15)
 15) 2037-15)
 16) 2037-15)
 17) 2037-15)
 18) 2037-15)
 19) 2037-15)
 20) 2037-15)
 21) 2037-15)
 22) 2037-15)
 23) 2037-15)
 24) 2037-15)
 25) 2037-15)
 26) 2037-15)
 27) 2037-15)
 28) 2037-15)
 29) 2037-15)
 30) 2037-15)
 31) 2037-15)
 32) 2037-15)
 33) 2037-15)
 34) 2037-15)
 35) 2037-15)
 36) 2037-15)
 37) 2037-15)
 38) 2037-15)
 39) 2037-15)
 40) 2037-15)
 41) 2037-15)
 42) 2037-15)
 43) 2037-15)
 44) 2037-15)
 45) 2037-15)
 46) 2037-15)
 47) 2037-15)
 48) 2037-15)
 49) 2037-15)
 50) 2037-15)
 51) 2037-15)
 52) 2037-15)
 53) 2037-15)
 54) 2037-15)
 55) 2037-15)
 56) 2037-15)
 57) 2037-15)
 58) 2037-15)
 59) 2037-15)
 60) 2037-15)
 61) 2037-15)
 62) 2037-15)
 63) 2037-15)
 64) 2037-15)
 65) 2037-15)
 66) 2037-15)
 67) 2037-15)
 68) 2037-15)
 69) 2037-15)
 70) 2037-15)
 71) 2037-15)
 72) 2037-15)
 73) 2037-15)
 74) 2037-15)
 75) 2037-15)
 76) 2037-15)
 77) 2037-15)
 78) 2037-15)
 79) 2037-15)
 80) 2037-15)
 81) 2037-15)
 82) 2037-15)
 83) 2037-15)
 84) 2037-15)
 85) 2037-15)
 86) 2037-15)
 87) 2037-15)
 88) 2037-15)
 89) 2037-15)
 90) 2037-15)
 91) 2037-15)
 92) 2037-15)
 93) 2037-15)
 94) 2037-15)
 95) 2037-15)
 96) 2037-15)
 97) 2037-15)
 98) 2037-15)
 99) 2037-15)
 100) 2037-15)

2;165, 2176-5;177, 2349-2;178, 2364-2;183, 2439-3;185, 2469-3;188, 2526-14;192, 2578-8; 134, 1745-14)
 talu / talu(F126, 1614-5)
 talusu / talusu(F150, 1961-14)
 tanuğ / tanuğ(F132, 1713-12; 162, 2129-2; 162, 2129-2; 168, 2216-3)
 tanuğı / tanuğı(F156, 2046-9; 170, 2253-9)
 tańda / tańda(F128, 1652-7)
 tańda / tańda(F189, 2536-10)
 tańuđ / tańuđ(F136, 1768-7)
 tap / tap(F172, 2277-4;172, 2277-4;179, 2390-13;180, 2395-3;190, 2561-6;190, 2561-6; 168, 2216-3)
 tapđı / tapđı(F124, 1592-13; 127, 1635-8; 127, 1635-8)
 tapılık / tapılık(F164, 2159-2)
 tapındı / tapındı (F125, 1606-12)
 taplamaz / taplamaz(F126, 1610-1)
 tapmış / tapmış(F126, 1611-2)
 tapnu / tapnu(F124, 1591-12)
 tapnuru / tapnuru(F190, 2543-3)
 tapuğ / tapuğ (F125, 1607-13;125, 1605-11;125, 1608-14;125, 1608-14;126, 1611-2;133, 1718-2;136, 1769-8;144, 1882-6;186, 2490-9;189, 2531-5;189, 2535-9;190, 2569-14;190, 2569-14)
 tapuğcı / tapuğcı(F125, 1602-8;135, 1757-11;144, 1879-3;144, 1880-4;181, 2412-5;181, 2422-15;187, 2510-14;190, 2570-15;192, 2574-3; 144, 1882-6)
 tapuğında / tapuğında(F124, 1586-6)
 tapuğka / tapuğka(F190, 22562-7; 190, 2563-8)
 tapuğsağ / tapuğsağ(F144, 1880-4;161, 2123-11;169, 2237-8;189, 2529-3;190, 2570-15;192, 2571-1)
 tapuğsağlık / tapuğsağlık(F190, 2568-13)
 tapundı / tapundı(F133, 1723-7)

taş / taş(F167, 2213-15; 168, 2216-3; 187, 2500-4)
 taşı / taşı(F167, 2213-15; 168, 2216-3; 168, 2216-3)
 taşığ / taşığ(F131, 1696-11; 190, 2552-12)
 taşım / taşım(F128, 1645-2)
 tatığ / tatığ(F145, 1893-4)
 tatığ / tatığ(F163, 2152-10)
 tavar / tavar(F 1786-12; 157, 2057-5; 181,)
 turmasa / turmasa(F189, 2538-12)
 tusulđay / talusun(F 1627-2)
 yadağ / yağağ(F134, 1734-3)
 yadar / yağar(F175, 2318-1)
 yađđa / yađđa(F175, 2329-12)
 yağılsa / yağılsasa(F165, 2180-9)
 yağsa / yağsa(F172, 2277-4)
 yağtı / yağtı(F131, 1692-7)
 yağ / yağ(F179, 2387-10)
 yağı / yağı (F160, ;136, 1773-12;148, 1926-5;154, 2016-9;154, 2022-15;155, 2026-4;157, 2067-15;157, 2067-15;163, 2144-2;172, 2285-12;173, 2290-3;175, 2326-9;175, 2329-12;177, 2350-3; 177, 2351-4;177, 2355-8;177, 2356-9;178, 2364-2;178, 2366-4;179, 2382-5;179, 2384-7;179, 2386-9;179, 2388-11;179, 2389-12;179, 2390-13;179, 2391-14;180, 2395-3;180, 2402-12; 155, 2025-3)
 yağıcı / yağıcı(F154, 2019-12;174, 2315-13;174, 2316-14;174, 2317-5;176, 2334-2;176, 2338-6;178, 2371-9)
 yağıcı / yağıcı(F178, 2372-10; 178, 2372-10)
 yağıda / yağıda(F172, 2283-10;172, 2285-12;173, 2291-4;174, 2310-8;177, 2353-6;177, 2358-11)
 yağıdın / yağıdın(F171, 2270-11)
 yağıdın / yağıdın(F173, 2296-9)
 yağığ / yağığ(F155, 2028-6;176, 2341-9; 177, 2355-8;179, 2378-1;180, 2396-4)

yağığ / yağığ(F162, 2141-14; 176, 2346-14)
 yağıka / yağıka(F159, 2085-3;171, 2269-10;174, 2309-7;175, 2331-14;176, 2341-9;177, 2349-2;177, 2358-11;178, 2369-7;178, 2371-9;179, 2378-1)
 yağımı / yağımı(F171, 2272-13; 173, 2288-1)
 yağı-nı / yağı-nı(F179, 2381-4)
 yađınınđ / yađınınđ(F175, 2329-12; 178, 2368-6)
 yağısın / yağısın(F154, 2019-12; 173, 2291-4; 179, 2389-12)
 yağız / yağız(F179, 2384-7)
 yağlığ / yağlığ(F176, 2343-11)
 yağudı / yağudı(F 1631-6)
 yağuğ / yağuğ(F158, 2079-12; 158, 2079-12; 158, 2079-12; 158, 2079-12; 170, 2250-6)
 yağusa / yağısa(F178, 2376-14)
 yağusa / yağusa(F155, 2032-10; 177, 2349-2;178, 2375-13)
 yađutđu / yađutđu(F189, 2534-8)
 yağutsa / yağutsa(F187, 2506-10)
 yağın / yağın(F 1631-6; 126, 1612-3; 133, 1721-5; 136, 1767-6; 170, 2247-3; 170, 2259-14; 176, 2341-9)
 yağmas / yağmas(F183, 2445-9)
 yağşı / yağşı(F 1629-4; 131, 1701-15; 135, 1758-12; 183, 2448-12)
 yağırma / yağırma(F187, 2509-13)
 yalaıvağ / yalaıvağ(F177, 2362-15)
 yalaıvağ / yalaıvağ(F186, 2495-14)
 yalđan / yalđan(F129, 1668-11;155, 2037-15;156, 2039-2;156, 2041-4;157, 2062-10;175, 2324-7; 187, 2508-12)
 yalđanında / yalđanında(F156, 2042-5)
 yalđnuđ / yalđnuđ(F173, 2291-4)
 yalđnuđ / yalđnuđ(F167, 2202-4; 167, 2207-9; 168, 2222-9; 174, 2305-3; 185, 2479-13)

yana / yana(F126, 1613-4;126, 1623-16;129, 1665-7;130, 1677-6;136, 1762-1;139, 1815-12;141, 1832-1;145, 1894-5;150, 1949-2;154, 2014-7;157, 2053-1;163, 2146-4;174, 2303-1;174, 2312-10;179, 2389-12;180, 2396-4;180, 2396-4;181, 2417-10;188, 2514-2;188, 2518-6;189, 2540-14)
 yanglıg / yanglıg(F175, 2330-13; 169, 2239-10)
 yanut / yanut (F146, 1905-5; 1796-9;128, 1658-14;129, 1666-9;130, 1679-8;131, 1688-3;131, 1690-5;139, 1817-14;141, 1835-4;142, 1850-4;144, ;145, 1892-13;147, 1911-1;148, 1930-10;150, 1948-1;165, 2181-11;171, 2269-10; 182, 2435-13;189, 2528-2; 147, 1918-9)
 yanutın / yanutın(F125, 1597-4; 131, 1688-3)
 yañ / yañ (F148, 1934-14; 175, 2325-8; 180, 2405-13)
 yañılmas / yañılmas(F183, 2447-11)
 yañılsa / yañılsa(F151, 1969-7)
 yañlıg / yañlıg(F 1788-14; 1789-15;136, 1775-14;144, 1878-2;163, 2156-14;164, 2164-7;164, 2171-14;164, 2172-15;165, 2173-1;170, 2260-15;188, 2524-12)
 yañlıg / yañlıg(F 1788-14)
 yañlıg / yañlıg(F 1787-13; 165, 2177-6; 181, 2413-6; 181, 2414-7; 187, 2501-5)
 yañnı / yañnı(F170, 2255-11)
 yañzağ / yañzağ(F170, 2255-11)
 yarağ / yarağ(F159, 2090-8; 177, 2359-12)
 yarağcı / yarağcı(F174, 2315-13; 174, 2316-14)
 yarağı / yarağı(F177, 2360-13)
 yarağlı / yarağlı(F126, 1614-5; 126, 1621-12)
 yarağlıg / yarağ-lıg(F135, 1761-15)
 yarağlıg / yarağlıg(F190, 2544-4; 190, 2555-15; 135, 1756-10)

yarağlıg / yarağlıg(F135, 1759-13; 181, 2415-8; 189, 2539-13)
 yarağlıg / yarağlıg(F169, 2236-7)
 yarağlısı / yarağlısı(F126, 1619-10; 126, 1621-12)
 yarağsız / yarağsız(F128, 1653-8;135, 1760-14;136, 1771-10;155, 2037-15;157, 2062-10;158, 2074-7;166, 2194-11;169, 2236-7;169, 2241-12;176, 2336-4;189, 2539-13)
 yarağsız / yarağlıg(F169, 2236-7)
 yarağsızka / yarağsızka(F135, 1760-14; 166, 2192-9; 183, 2445-9)
 yarağsızlarıg / yarağsızlarıg(F187, 2500-4)
 yarağsıznı / yarağsıznı(F190, 2549-9)
 yarağ / yarağ (F 1628-3)
 yarağ / yarağ(F126, 1619-10)
 yarağ / yarağ(F171, 2268-8)
 yarağ / yarağ(F190, 2565-10)
 yarağ / yarağ(F177, 2360-13)
 yarağ / yarağ(F177, 2360-13)
 yarağ / yarağ(F158, 2073-6)
 yarağmas / yarağmas(F171, 2270-11; 170, 2249-5)
 yarağsa / yarağsa(F132, 1702-1; 132, 1709-8)
 yarağsur / yarağsur(F132, 1707-6;132, 1709-8;132, 1711-10;184, 2459-8; 136, 1778-2)
 yarağ / yarağ(F192, 2571-1)
 yarağlıg / yarağlıg(F139, 1810-8; 190, 2546-6)
 yarağlıg / yarağlıg(F139, 1809-7)
 yarağlıgını / yarağlıgını(F124, 1589-9)
 yarağlıkadı / yarağlıkadı(F136, 1767-6)
 yarağ / yarağ(F 1782-8; 124, 1589-9)
 yarağ / yarağ(F170, 2250-6; 185, 2476-10; 192, 2576-6)
 yarağmış / yarağmış(F189, 2530-4)
 yarağ / yarağ(F182, 2433-11)
 yarağmaz / yarağmaz(F136, 1762-1)

yarağsa / yarağsa(F125, 1601-7; 189, 2530-4)
 yarağ / yarağ(F173, 2302-5)
 yarağsa / yarağsa(F 1796-9)
 yarağ / yarağ(F127, 1639-11)
 yarağ / yarağ(F134, 1742-11)
 yarağ / yarağ(F125, 1606-12; 189, 2533-7)
 yarağ / yarağ(F164, 2162-5)
 yarağsa / yarağsa(F189, 2533-7)
 yarağ / yarağ(F175, 2326-9; 192, 2577-7)
 yarağ / yarağ(F142, 1856-10)
 yarağ / yarağ(F188, 2514-2)
 yarağmadıg / yarağmadıg(F165, 2175-4)
 yarağsa / yarağsa(F188, 2515-3)
 yarağ / yarağ(F154, 2013-6)
 yarağ / yarağ(F181, 2409-2)
 yarağtır / yarağtır(F147, 1912-2)
 yarağ / yarağ(F129, 1665-7;129, 1668-11;153, 1994-2;153, 1996-4;169, 2241-12;180, 2400-8)
 /e/ ünüsü
 319 örnekte /e/ ünüsünün yazımıyla ilgili farklılık tespit edilmiştir.
 ‘alem / ‘alem(F176, 2346-14)
 beğ / beğ(F131, 1693-8;131, 1694-9;150, 1961-14;163, 2147-5;173, 2296-9;181, 2417-10; 150, 1958-11)
 beğ / beğ(F135, 1757-11)
 beğ / beğ(F135, 1757-11; 164, 2168-11)
 beğ / beğ(F131, 1691-6)
 beğ(Ft)i / beğ(Ft)i(F146, 1905-5)
 beğ / beğ(F172, 2279-6)
 beğ / beğ(F190, 2553-13)
 beğ / beğ (F159, ;125, 1602-8;125, 1609-15;128, 1658-14;136, 1779-3;144, 1879-3;144, 1882-6;144, 1884-8;147, 12. başlık;148, 1924-3;148, 1934-14;149, 1936-2;150, 1950-3;150, 1950-3;150, 1950-3;150, 1953-6;151, 1971-9;151, 1972-10;152, 1985-8;152, 1987-10;152, 1989-12;153,

- 2005-13;154, 2014-7;154,
2016-9;154, 2017-10;155,
2024-2;155, 2027-5;156, 2043-
6;157, 2060-8;158, 2070-3;158,
2080-13;158, 2081-14;158,
2082-15;159, 2091-9;160,
2110-13;161, 2113-1;161,
2117-5;161, 2125-13;162,
2128-1;162, 2130-3;162, 2135-
8;162, 2136-9;162, 2139-
12;163, ;163, 2144-2;164,
2165-8;164, 2166-9;164, 2168-
11;165, 2182-12;171, 2261-
1;177, 2354-7;181, 2413-6;181,
2416-9;183, 2442-6;187, 2504-
8;188, 2513-1;190, 2554-
14;192, 2572-2;135, 1757-
11;135, 1759-13;150, 1953-
6;150, 1956-9;156, 2038-1;157,
2056-4;161, 2121-9;161, 2122-
10;162, 2138-11;163, 2145-3)
begde / beğde(F152, 1984-7;
190, 2569-14)
begdin / beğdin(F162, 2135-8)
begi / beği(F125, 1594-1;126,
1610-1;135, 1758-12;139,
1809-7;147, 1919-10;150,
1962-15;151, 1968-6;155,
2029-7;160, 2103-5;160, 2106-
9;160, 2107-10;161, 2114-
2;164, 2171-14;164, 2172-
15;165, 2177-6;165, 2180-
9;169, 2239-10;170, 2246-
2;181, 2422-15;190, 2551-11;
159, 2097-15)
begi / beği(F151, 1963-1)
begim / beğim(F125, 1602-8)
begin / beğın(F144, 1880-4)
beginde / beğinde (F 1630-5;
166, 2193-10)
beginje / beğınje(F135, 1756-
10;144, 1883-7;187, 2506-
10;190, 2545-5;190, 2570-15)
begke / beğke (F182, ; 152,
1988-11;153, 1996-4;154,
2013-6;156, 2049-12;157,
2062-10;158, 2071-4;158,
2079-12;158, 2079-12;158,
2079-12;161, 2124-12;164,
2164-7;165, 2182-12;169,
2239-10;171, 2270-11;181,
2420-13;186, 2489-8)
begke / birke(F180, 2395-3)
begke/ beğke(F170, 2256-12)
begler / beğler(F 1631-6; 125,
1609-15;131, 1694-9;135,
1755-9;139, 1806-4;139, 1807-
5;146, 1905-5;146, 1906-6;148,
1931-11;149, 1935-1;149,
1935-1;151, 1969-7;152, 1986-
9;154, 2011-4;154, 2014-7;154,
2020-13;154, 2021-14;155,
2026-4;155, 2027-5;155, 2036-
14;155, 2037-15;156, 2050-
13;157, 2063-11;158, 2076-
9;160, 2107-10;160, 2110-
13;160, 2111-14;161, 2113-
1;161, 2116-4;161, 2118-
6;162, 2139-12;165, 2183-
13;167, 2210-12;167, 2211-
13;170, 2245-1;170, 2247-
3;170, 2259-14;171, 2266-
6;181, 2412-5;181, 2416-9;183,
2449-13;186, 2493-12;188,
2514-2;190, 2553-13; 1630-5;
150, 1952-5)
begler / beğler(F162, 2130-3
begleri / beğleri(F144, 1885-9;
159, 2092-10)
beglerke / beğlerke(F165, 2181-
11)
beglik / beğlik(F148, 1931-
11;148, 1933-13;149, 1935-
1;150, 1960-13;151, 1970-
8;154, 2018-11;154, 2018-
11;154, 2021-14;155, 2023-
1;155, 2026-4;155, 2027-5;155,
2030-8;157, 2059-7;159, 2094-
12;160, 2104-7;162, 2137-
10;163, 2155-13;163, 2156-
14;165, 2183-13;192, 2571-1;
152, 1988-11; 155, 2036-14)
begliki / beğliki(F151, 1969-7)
beglikin / beğlikin(F148, 1932-
12)
beglikke / beğlikke(F150, 1949-
2)
beglikke / beğlikke (F147, 12.
başlık)
beki/ beği(F154, 2015-8)
bekledi / beğledi(F154, 2016-9)
beklenür / beğlenür(F156,
2050-13)
bekletip / beğletip (F189, 2535-
9)
bekliki / beğliki(F162, 2132-5)
bekürtse / beğürtse(F145, 1892-
13)
bekütügli / beğütügl-i (F165,
2183-13)
belgü / beğgü(F128, 1648-
5;131, 1693-8;143, 1864-4;145,
1899-11;153, 1997-5)
belgüüg / beğgüüg (F134,
;125, 1595-2;131, 1694-9;140,
1829-11;141, 1837-6;145,
1901-13;158, 2081-14;161,
2116-4;172, 2286-13;182,
2430-8;184, 2458-7;187, 2501-
5;188, 2523-11)
belgüük / beğgüük(F141,
1841-10; 143, 1873-13)
belgüsi / beğgüsi(F143, 1864-4)
berge / beğge(F192, 2580-10)
berk / beğk(F 1784-10; 176,
2347-15; 187, 2504-8; 187,
2511-25)
bezer / beğzer(F162, 2130-3)
cefa / ceğfa(F156, 2041-4)
cevabı / cevabı (FB8 başlık)
çerig / çeğig(F176, 2333-1; 179,
2380-3; 179, 2383-6)
çerig / çeğig(F176, 2335-3; 178,
2365-3; 178, 2371-9)
çerigde / çeğigde(F134, 1736-5)
çerigde / çeğigde(F178, 2370-8)
çerigke / çeğigke(F178, 2375-
13)
devlet / devğlet(F132, 1709-8;
153, 2007-15)
devlet / devğlet(F160, 2105-8)
eğer / eğđer(F175, 2324-7; 177,
2352-5)
elig / iğig(F171, 2269-10)
emanet / emanet(F133, 1720-4;
133, 1720-4; 133, 1729-12)
emanet / emanet(F169, 2237-8)
emgeki / emgeki(F 1792-4)
endamğa / endamğa(F145,
1890-1)
er / eğr(F129, 1660-2;154, 2019-
12;179, 2379-2;188, 2527-15;
173, 2297-10; 176, 2344-12)
erdem / erdem(F 1794-6; 1795-
7;128, 1644-1;140, 1824-6;140,
1825-7;149, 1938-5;150, 1957-
10;158, 2081-14;164, 2165-
8;165, 2177-6;169, 2238-9;175,

- 2329-12;186, 2483-2;188,
2524-12; 186, 2482-1)
erniņ / erniņ(F178, 2366-4)
ersig / ersig(F173, 2098-11)
eşidgil / eşitgil(F150, 1955-8)
eşitgil / eşitgil(F156, 2040-3)
eşitgil / eşitgil(F156, 2052-15)
haşmeti / haşmeti(F184, 2460-9)
hem / hem(F149, 1947-14; 164,
2169-12)
hem / hem(F166, 2198-15)
hişmet / hiç(Fm)eş(F161,
2126-14)
ilenç / ilenç(F126, 1610-1)
ir / eş(F178, 2367-5)
irteğü / erteğü(F133, 1730-13)
keçer / keçer(F134, 1735-4;
124, 1583-3)
keçig / keçig(F 1797-5; 142,
1851-5)
keçigli/keçigli(F124, 1583-3)
keçip / keçip(F186, 2485-4)
keçse / keçse(F166, 2186-3)
keçürdi / keçürdi(F144, 1888-12)
keçürgen / keçürgen(F164,
2170-13)
keçürmez / keçürmez(F132,
1715-14)
keçürmiş / keçürmiş(F150,
1955-8; 171, 2271-12; 178,
2367-5)
keçürmiş / keçürmiş(F159,
2088-6)
keçürse / keçürse(F135, 1749-3;
159, 2094-12; 161, 2121-9;
161, 2122-10)
keğ / keğ(F127, 1640-12;132,
1707-6;133, 1723-7;146, 1904-3;
148, 1923-2;150, 1954-7;150,
1958-11;153, 1994-2;154,
2014-7;157, 2055-3;163, 2154-12;
164, 2169-12;168, 2217-4;
169, 2234-5;175, 2328-11;
176, 2345-13;176, 2345-13;
176, 2347-15;177, 2350-3;
178, 2368-6;178, 2373-11;
180, 2400-8;182, 2436-14;
183, 2440-4; 183, 2448-12;
185, 2469-3;185, 2470-4;
185, 2473-7;185, 2474-8;185,
2480-14;186, 2492-11;189,
2529-3;189, 2532-6)
keğgülık / keğgülık(F183,
2439-3)
keğgüsi / keğgüsi(F152, 1982-5)
keçig / keçig(F180, 2400-8)
keğim / keğim(F172, 2280-7)
keçürse / keçürse(F172, 2280-7)
keldi / keğdi(F132, 1713-12;
186, 2491-10)
keligli / keçigli(F190, 2548-8)
kelin / keğin(F179, 2380-3)
kelip / keçip(F125, 1604-10;
132, 1702-1; 132, 1709-8; 136,
1769-8)
kelir / keğir(F126, 1623-16;132,
1703-2;132, 1714-13;136,
1775-14;148, 1931-11;151,
1966-4;183, 2439-3;185, 2474-8;
187, 2502-6;190, 22562-7)
kelir / keğir(F136, 1775-14)
kelir / keğir(F132, 1712-11)
keliş / keliş(F186, 2495-14)
kelmeginçe / kelmeginçe(F172,
2286-13)
kelmese / kelmese (F190, 2566-11)
kelü / keğü(F132, 1715-14)
kelür / keğür(F160, 2101-4)
kemişmegil / kemişmegil(F146,
1908-8)
kemişse / kemişse(F172, 2285-12;
178, 2375-13; 179, 2386-9;
190, 2557-2)
keñç / keñç(F157, 2056-4; 157,
2056-4)
kendü / keğü(F180, 2400-8)
kep / keğ(F185, 2472-6)
kerek / keğek (F159, ;134,
1742-11;139, 1801-1;139,
1806-4;146, 1910-11;146,
1910-11;148, 1924-3;150,
1949-2;150, 1951-4;150, 1951-4;
150, 1951-4;150, 1954-7;150,
1961-14;151, 1963-1;151,
1963-1;152, 1989-12;153,
2000-8;153, 2005-13;154,
2010-3;155, 2025-3;156, 2038-1;
156, 2043-6;156, 2044-7;156,
2049-12;157, 2055-3;157,
2057-5;158, 2071-4;158, 2072-5;
159, 2087-5;159, 2090-8;159,
2091-9;161, 2122-10;161,
2124-12;161, 2127-15;162,
2131-4;164, 2164-7;164, 2168-11;
165, 2177-6;166, 2184-1;166,
2186-3;166, 2187-4;166,
2187-4;166, 2188-5;166, 2188-5;
166, 2188-5;166, 2188-5;167,
2199-1;167, 2200-2;167, 2208-10;
167, 2211-13;168, 2218-5;
169, 2234-5;169, 2234-5;171,
2266-6;171, 2270-11;171,
2271-12;171, 2273-14;172,
2282-9;172, 2282-9;172, 2282-9;
172, 2282-9;172, 2285-12;
172, 2285-12;173, 2098-11;
173, 2290-3;173, 2299-12;
173, 2299-12;174, 2303-1;
174, 2309-7;174, 2310-8;174,
2313-11;175, 2324-7;175,
2325-8;175, 2326-9;175, 2327-10;
175, 2328-11;175, 2328-11;
175, 2332-15;176, 2337-5;
177, 2351-4;177, 2351-4;177,
2356-9;180, 2399-7;181, 2410-3;
181, 2415-8;181, 2415-8;181,
2415-8;181, 2420-13;182,
2431-9;182, 2436-14;182,
2436-14;183, 2441-5;183,
2441-5;183, 2449-13;184,
2453-2;184, 2461-10;184,
2464-12;185, 2469-3;185,
2469-3;185, 2473-7;186, 2483-2;
186, 2485-4;186, 2487-6;186,
2487-6;188, 2527-15;189,
2529-3;189, 2534-8;189, 2534-8;
190, 2567-12;190, 2567-12;
190, 2570-15;190, 2570-15;
124, 1593-14;134, 1742-11;
152, 1981-4;152, 1985-8;
154, 2014-7;157, 2058-6;158,
2072-5;161, 2124-12;161,
2127-15;173, 2300-13;175,
2323-6;184, 2458-7;185, 2474-8;
185, 2480-14;186, 2488-7;
188, 2524-12;189, 2529-3;
190, 2552-12)
kerekdin / keğekdin(F166,
2190-7)
kereki / keğeki(F 1631-6; 126,
1619-10; 165, 2175-4)
kerekin / keğekin (F180,32.
başlık)

- kereklig / kereklig(F146, 1904-3)
kereksiz / kereksiz(F161, 2115-3; 172, 2283-10; 175, 2332-15)
kerişi / kerishi(F163, 2150-8)
kesgil / keşgil(F178, 2363-1)
kesildi / keşildi(F188, 2516-4)
kesmedi / keşmedi(F133, 1718-2)
men / men(F 1628-3;125, 1603-9;139, 1817-14;145, 1895-6;149, 1939-6;149, 1939-6;149, 1944-11;164, 2164-7; 124, 1593-14; 126, 1621-12; 131, 1687-2)
meñ / meñ(F157, 2054-2)
meñilig / meñilig(F151, 1975-13)
meñiz / meñiz(F166, 2185-2; 179, 2384-7)
meñzer / meñzer(F186, 2486-5; 192, 2578-8)
meñzetü / meñzetü(F128, 1649-36)
meñzetü / meñzetü(F132, 1708-7;140, 1826-8;141, 1844-12;145, 1900-12;151, 1974-12;157, 2065-13;186, 2491-10)
meñzi / meñzi(F177, 2356-9)
mürüvvet / mürüvvet(F161, 2124-12)
neçe / neçe(F134, 1738-7;139, 1814-11;140, 1827-9;140, 1831-13;142, 1856-10;142, 1856-10;160, 2101-4;160, 2101-4;166, 2198-15;187, 2501-5;190, 2552-12) neçe /neçe(F153, 1993-1;160, 2102-6;160, 2102-6; 1790-1)
negü / neğü(F135, 1753-6)
nelük / nelük(F130, 1674-3; 157, 2056-4)
neng / neñ(F133, 1732-15;181, ;129, 1669-12;130, ;133, 1725-9;136, 1769-8;141, 1836-5;145, 1899-11;154, 2015-8;155, 2023-1;157, 2054-2;157, 2057-5;157, 2060-8;158, 2069-2;158, 2071-4;162, 2132-5;170, 2252-8;175, 2325-8;178, 2365-3;180, 2398-6;180, 2398-6;181, 2409-2;181, 2412-5;185, 2467-1;186, 2485-4;186, 2487-6;187, 2507-11;190, 2553-13;190, 2554-14; 180, 2405-13; 154, 2009-2)
neñde / neñde(F157, 2063-11; 167, 2200-2)
neñi / neñi(F159, 2097-15)
neñin / neñin(F172, 2278-5)
neñke / neñke(F145, 1897-9; 153, 2004-12; 157, 2055-3; 170, 2255-11; 181, 2412-5; 188, 2523-11)
nerek / nerek(F146, 1906-6)
neşeg / neşeg(F136, 1776-15; 182, 2431-9)
neteg / neşeg(F139, 1815-12; 160, 2111-14)
ni ‘ met / ni ‘ met(F152, 1979-2)
seçer / seçer(F168, 2220-7)
semritür / şemritür(F147, 1912-2)
sen / şen (F164, ; 1795-7; 1797-5;128, 1656-12;132, 1713-12;143, 1873-13;143, 1876-15;143, 1876-15;146, 1910-11;147, 1917-7;149, 1944-11;154, 2020-13;154, 2022-15;155, 2025-3;164, 2160-3;170, 2248-4;170, 2251-7;170, 2252-8;171, 2268-8;174, 2307-5;177, 2362-15;177, 2362-15;178, 2365-3;178, 2370-8;179, 2387-10;180, 2402-10;181, 2409-2;181, 2411-4; 1783-9;124, 1583-3; 149, 1939-6; 155, 2025-3)
seniñ / şeniñ(F164, 2162-5)
seniñdin / şeniñdin(F188, 2526-14)
seniñsiz / şeniñsiz(F142, 1859-13; 142, 1860-14)
serimlig / şerimlig(F164, 2170-13)
şerim-lig / şerim-lig(F185, 2480-14)
sermedi / şermedi(F133, 1718-2)
sevinç / şevinç(F136, 1774-13)
sevinçmü / şevinçmü(F124, 1584-4)
sevingü / şevingü(F146, 1910-11)
sevmezin / şevmezın(F145, 1902-14)
sevüg / şevüg(F180, 2402-12)
seve / şeve(F190, 2543-3)
sever / şever(F129, 1661-3; 145, 1895-6; 145, 1902-14)
sever / şevşer(F145, 1898-10)
sevigli / şevigli(F145, 1901-13)
sevınç / şevınç(F129, 1664-5)
sevınçı / şevınçı(F125, 1609-15; 163, 2148-6; 179, 2380-3)
sevınçın / şevınçın(F163, 2149-7; 174, 2304-2; 180, 2406-14; 190, 2568-13)
sevınçlıg / şevınçlıg(F180, 2402-12)
sevınse / şevınse(F162, 2134-7)
sevıtmiş / şevıtmiş(F145, 1893-4)
sevıtmiş / şevıtmiş(F169, 2230-1)
sevıtür / şevıtür(F184, 2459-8)
sevmeğüci / şevmeğüci(F163, 2150-8)
sevmezin / şevmezin(F145, 1898-10)
sevse / şevse(F159, 2084-2)
sevüg / şevüg(F142, 1854-8; 169, 2232-3)
sevüg / şevüg(F172, 2281-8)
sevügler / şevügler(F145, 1899-11)
sevüglüg / şevüglüg(F143, 1871-11)
sevünçin / şevünçün(F 1787-13)
sevündürme / şevündürmeş(F162, 2138-11)
siyasatka / şiyasetka(F161, 2127-15)
şeker / şeker(F166, 2198-15)
teg / teğ (F 165, 10. başlık;182, ;126, 1617-8;128, 1647-4;139, 1807-5;141, 1833-2;142, 1848-1;144, 1882-6;145, 1895-6;147, 12. başlık;148, 1924-3;165, 2177-6;167, 2213-15;168, 2216-3;168, 2216-3;171, 2266-6;171, 9. başlık;173, 2289-2;174, 2311-9;174, 2311-9;174, 2312-10;174, 2312-10;174, 2313-11;174, 2314-12;178, 2369-7;178, 2377-15;181, 2413-6;188, 2527-15; 132, 1704-3)teğ / ----(F136, 1772-1)

teğdi / teğdi(F136, 1772-11;
183, 2448-12; 1782-8)
teger / teğer(F181, 2414-7)
teggü / teğgü(F178, 2376-14)
teğimlig / teğimlig(F183, 2446-
10)
teğip / teğip(F132, 1709-8)
teğip / teğip(F125, 1604-10;
1797-10;140, 1820-2;143,
1874-14;163, 2147-5;167,
2209-11;169, 2239-10;187,
2501-5)
teğiş / teğiş (F178, 2377-15)
teğişgü / teğişgü(F178, 2375-
13; 178, 2376-14)
teğme / teğme(F124, 1590-
10;156, 2045-8;163, 2151-
9;163, 2152-10;187, 2505-
9;189, 2533-7;190, 2545-5)
teğmese / teğmese(F150, 1956-
9; 165, 2180-9; 183, 2450-14;
190, 2550-10)
teğrür / teğrür(F144, 1880-4;
170, 2260-15; 177, 2358-11;
182, 2428-6)
teğse / teğse(F139, 1808-6;142,
1853-7;142, 1855-9;142, 1856-
10;155, 2029-7;165, 2180-
9;167, 2208-10)
teğümedi / teğümedi(F1794-6)
teğür / teğür(F134, 1742-11;
143, 1867-7; 174, 2304-2)
teğürgü / teğürgü(F190, 2552-
12)
teğürse / teğürse(F190, 2546-6)
teğülüg/ teğülüg(F136, 1772-
1)
teğim / teğim(F124, 1592-13;
127, 1635-8; 131, 1697-2; 147,
1915-5; 155, 2035-13; 188,
2516-4; 176, 2343-11)
teğimde / teğimde(F126, 1622-
15)
teğimrek / teğimrek(F163, 2148-
6; 163, 2150-8)
teğ / teğ(F174, 2311-9; 185,
2481-15; 186, 2488-7; B6)
teğeşçi / teğeşçi(F170, 2256-12)
teğinçe / teğinçe(F159, 2090-8)
teğinçe / teğinçi(F131, 1690-5)
teğin / teğin(F181, 2411-4)
teğizke / teğizke(F134, 1733-1)

teğler / teğler(F183, 2440-4;
183, 2440-4)
teğlese / teğlese(F177, 2352-5)
teğsiz / teğsiz(F154, 2008-1;
156, 2039-2; 160, 2107-10;
166, 2185-2; 187, 2511-25)
teğregil / teğregil(F179, 2387-
10)
teğpremedi / teğpremedi(F125,
1606-12)
teğpremez / teğpremez(F163,
2144-2)
teğprenürke / teğprenürke(F142,
1852-6)
teğprese / teğprese(F179, 2387-
10)
teğpretmese / teğpretmese(F189,
2536-10)
teğrk / teğrk(F139, 1810-8; 161,
2123-11; 182, 2426-4; 192,
2580-10)
teğrkin / teğrkin(F180, 2398-6)
teğrs / teğrs(F163, 2146-4; 148,
1930-10)
teğrsi / teğrsi(F146, 1907-7; 146,
1908-8)
teğtig / teğtig(F151, 1971-9; 164,
2167-10; 164, 2167-10; 168,
2218-5; 183, 2447-11)
teğtigidin / teğtigidin(F185, 2474-8)
teğtiglik / teğtiglik(F166, 2188-5;
168, 2222-9; 183, 2441-5)
teğtrü / teğtrü(F129, 1670-13)
teğvîk / teğvîk (F144,)
teğvîg / teğvîg(F134, 1737-6)
teğze / teğze(F160, 2104-7)
teğzgin / teğzgin(F134, 1742-11)
teğzginür / teğzginür(F134, 1733-
1)
teğlek / teğlek(F126, 1617-8)
teğlim / teğlim(F177, 2359-12)
teğzerler / teğzerler(F162, 2130-3)
teğvîg / teğvîg(F156, 2040-3;
166, 2195-12)
teğzir / teğzir(F181, 2415-8)
teğzirlik / teğzirlik(F169, 2238-9)
teğçmek / teğçmek(F155,
2025-3)
teğçse / teğçse(F177, 2352-5)
teğçti / teğçti(F154, 2016-9)
teğyet / teğyet (F160, 2107-10;
180, 2401-9)
teğyü / teğyü(F179, 2388-11)

teğilmis / teğilmis(F133, 1724-
8)
teğilse / teğilse(F128, 1647-4;
130, 1678-7)
teğlü / teğlür(F142, 1853-7;
147, 1919-10)
teğmez / teğmez(F153, 2001-9)
teğtrü / teğtrü(F143, 1867-7; 180,
2407-15; 186, 2484-3)
teğtrüp / teğtrüp(F125, 1594-1)
teğtrür / teğtrür(F155, 2029-7)
teğtse / teğtse(F176, 2343-11)
teğtür / teğtür(F157, 2053-1; 175,
2320-3)
teğtürgen / teğtürgen(F174,
2316-14)
teğzek / teğzek(F176, 2342-10;
176, 2343-11)
teğçsiz / teğçsiz(F173, 2289-2)
teğdem / teğdem(F140, 1830-12)
/ı/ ünlüsü
208 örnekte /ı/ ünlüsünün
yazımıyla ilgili farklılık tespit
edilmiştir.
açığı / açığı(F192, 2580-10)
adığlayu / adığlayu(F174, 2311-
9)
adın / adın(F178, 2374-12; 190,
2554-14)
adının / adının(F190, 2561-6)
adınlarğa / adınlarğa(F179,
2382-5)
adırtı / adırtı(F141, 1833-2)
ağırlar / ağırlar(F132, 1714-13)
ağırlık / ağırlık(F132, 1714-13;
133, 1718-2)
ağırg / ağırg(F163, 2147-5)
ağır / ağır(F153, 2003-11)
andın / andın(F1794-6; 154,
2011-4; 158, 2074-7; 166,
2190-7; 181, 2416-9; 183,
2444-8)
anı / anı(F170, 2245-1)
anıdın / anıdın(F164, 2166-9;
146, 1909-10)
arığ / arığ(F152, 1985-8;160,
2105-8;160, 2110-13;184,
2461-10;184, 2461-10;187,
2500-4; 166, 2190-7)
arığlık / arığlık(F150, 1960-13;
150, 1960-13; 160, 2105-8)
arığsız / arığsız(F166, 2194-11;
166, 2198-15)

- arırsızını / arırsızını(F160, 2108-11)
arır / arır(F160, 2108-11)
asğın / asğın(F 1627-2)
aşlıg / aşlıg(F173, 2300-13; 173, 2301-4)
atıg / atıg(F180, 2401-9)
atlıg / atlıg(F 1797-10)
atlıgı / atlıgı(F 1629-4)
ayayın / ayayın(F147, 1920-11)
ayıtgu / ayıtgu(F147, 1921-13; 189, 2534-8)
ayıtmiş / ayıtmiş(F146, 1910-11; 188, 2525-13)
ayıtmiş / ayıtmiş(F182, 2429-7)
aymış / aymış(F135, 1758-12; 180, 2407-15; 183, 2448-12)
avınçın / avınçın(F144, 1886-10)
badıñ / badıñ(F147, 1917-7)
bağırsakını / bağırsakını(F149, 1947-14)
bağlıg / bağlıg(F150, 1953-6)
bakışı / bakışı(F142, 1855-9)
barın / barın(F190, 2560-5)
basınç/ basınç(F136, 1771-10)
başçısı / başçısı(F171, 2270-11)
başı / başı(F126, 1617-8)
başsız / başsız(F176, 2333-1)
bayatdın / bayatdın(F140, 1828-10;140, 1829-11;143, 1873-13; 144, 1884-8)
baylık / baylık(F135, 1747-1)
baytıg / baytıg(F128, 1649-36)
bolayın / bolayın(F158, 2081-14)
bolmağınça / bolmağınça(F188, 2520-8)
bolmuş / bolmuş (F 1627-2)
bolmuş / bolmuş(F190, 2566-11)
bulayın / bulayın(F163, 2157-15)
bulmuş / bulmuş(F134, 1746-15)
buşılık / buşılık(F157, 2061-9)
canın / canın(F182, 2432-10)
çığay / çığay(F187, 2498-2)
çığay / çığay(F153, 2004-12)
çıktı / çıktı(F125, 1604-10)
çını / çını(F169, 2235-6)
hacıbig / hacıbig(F182, 2431-9)
hatarlıg / hatarlıg(F163, 2155-13)
ıçgınmasa / ıçgınmasa(F177, 2350-3)
kırımın / kırımın(F171, 2263-3)
kırımaz / kırımaz(F127, 1639-11)
karısa / karısa(F171, 2263-3)
karişgan / karişgan(F179, 2379-2)
katıg / katıg(F159, 2085-3)
katıglanğu / katıglanğu(F177, 2351-4)
katıldı / katıldı(F170, 2252-8)
kayudın / kayudın(F141, 1834-3)
kıl / kıl(F125, 1597-4; 178, 2371-9; 181, 2409-2)
kıl / kıl(F125, 1609-15)
kıladaçı / kıladaçı(F126, 1615-6)
kıldım / kıldım(F128, 1646-3)
kılıgıl / kılıgıl(F178, 2374-12)
kılıguçı / kılıguçı(F149, 1938-5; 149, 1939-6)
kılıç / kılıç(F163, ; 163, 2144-2; 178, 2377-15)
kılıç / kılıç (F163, ; 181, 2418-11; 182, 2425-3; 182, 2426-4)
kılıç / kılıç(F162, 2139-12; 163, 2155-13)
kılıç / kılıç(F158, 2069-2)
kılıç / kılıç(F162, 2140-13; 162, 2141-14; 163, 2144-2; 163, 2145-3; 182, 2427-5)
kılıçın / kılıçın(F162, 2140-13)
kılıcsız / kılıcsız(F162, 2139-12)
kılıglı / kılıglı(F133, 1729-12; 175, 2321-4)
kılık / kılık(F140, 1824-6)
kılık / kılık (F152, ; 154, 2012-5;160, 2110-13; 175, 2323-6)
kılık-ı / kılık-ı (F168,)
kılıkı / kılıkı(F143, 1865-6)
kılıktın / kılıktın(F159, 2091-9)
kılın / kılın(F185, 2468-2)
kılınç / kılınç(F129, 1659-1; 150, 1957-10; 157, 2064-12; 157, 2066-14)
kılınç / kılınçın(F129, 1661-3)
kılınç / kılınç(F152, 1984-7)
kılınç / kılınç(F143, 1863-3)
kılınç / kılınç(F157, 2062-10)
kılınç / kılınç(F136, 1771-10; 152, 1983-6)
kılınç/ kılınç(F136, 1778-2)
kılınçı / kılınçı(F129, 1663-6; 141, 1837-6; 142, 1849-2; 159, 2089-7; 183, 2440-4; 184, 2461-10)
kılınçı / kılınçı(F142, 1850-4)
kılınçı / kılınçı(F143, 1870-10; 167, 2208-10)
kılınçı / kılınçı(F153, 1997-5; 189, 2531-5; 129, 1670-13)
kılınçlıg / kılınçlıg(F157, 2064-12)
kılınmış / kılınmış(F190, 2548-8)
kılıp / kılıp(F136, 1768-7)
kılıp / kılıp(F132, 1702-1; 155, 2025-3)
kılıp / kılıp(F136, 1769-8)
kılık / kılık(F148, 1934-14)
kılıkı / kılıkı(F152, 1985-8;153, 2006-14; 158, 2082-15)
kılıkı / kılıkı(F129, 1659-1; 134, 1739-8; 151, 1970-8; 162, 2128-1; 167, 2209-11; 167, 2212-14)
kılıkın / kılıkın(F149, 1942-9)
kılıkın / kılıkın(F153, 2000-8)
kılmış / kılmış(F153, 1998-6)
kılmışı / kılmışı(F135, 1753-6)
kılısa / kılısa(F151, 1971-9; 186, 2483-2)
kılısa / kılısa(F160, 2107-10; 180, 2398-6; 182, 2432-10; 187, 2504-8)
kılısun / kılısun(F184, 2455-4)
kılır / kılır(F155, 2024-2; 156, 2039-2; 173, 2297-10; 190, 2567-12; 185, 2472-6)
kılırka / kılırka(F174, 2308-6)
kırp / kırp(F179, 2385-8)
kırık / kırık(F134, 1737-6)
kırıksız / kırıksız(F125, 1605-11)
kırılmadı / kırılmadı (F128, 1652-7)
kız / kız(F179, 2380-3)
kızıl / kızıl(F170, 2250-6; 179, 2384-7; 179, 2385-8;179, 2385-8; 180, 2398-6)
kızıl / kızıl(F186, 2483-2)
kızıl / kızıl(F174, 2312-10)

k mıtsa / k mıtsa(F175, 2328-11)
 k lın / k lın(F141, 1838-7)
 k rın / k rın(F125, 1605-11)
 kıy cu / kıy cu(F154, 2013-6)
 olardın / olardın(F148, 1931-11)
 o ayın / o ayın(F146, 1908-8)
 sa ın  / sa ın (F152, 1984-7)
 sa ı lı  / sa ı lı (F133, 1722-6)
 sa lık / sa lık(F177, 2353-6)
 sa lık / sa lık(F177, 2357-10)
 sınar / sınar (F, 1786-12)
 sızı  / sızı (F192, 2579-9)
 tapmı  / tapmı (F126, 1611-2)
 tapu dın / tapu dın(F127, 1643-15)
 tapu ında / tapu ında(F124, 1586-6)
 tatı  / tatı (F145, 1893-4)
 tatı  / tatı (F163, 2152-10)
 tatı dın / tatı dın(F145, 1891-12)
 tatı  / tatı (F145, 1891-12)
 tıd cu / tıd cu(F159, 2095-13)
 tını lı / tını lı(F134, 1741-10)
 tınmaz / tınmaz(F134, 1733-1)
 to ınur / to ınur(F154, 2014-7)
 to ı ı  / to ı ı (F178, 2366-4)
 tolumdın / tolumdın(F177, 2355-8)
 tutayın / tutayın (F158,)
 tutuzmı  / tutuzmı (F176, 2335-3)
 u arı  / u arı (F180, 2401-9)
 ulu -sı  / ulu -sı (F132, 1706-5)
 ulu sı  / ulu sı (F161, 2118-6)
 umın -lı - a/ umın -lı - a (F124, 1588-8)
 urayın / urayın(F139, 1817-14)
 usallı  / usallı (F155, 2024-2; 155, 2026-4)
 vefalı  / vefalı (F156, 2040-3; 166, 2195-12)
 vezirlik / vezirlik(F136, 1764-3)
 vezirlik a / vezirlik a(F169, 2234-5)
 vezirlik / vezirlik(F169, 2238-9)
 ya ıcı / ya ıcı(F178, 2372-10; 178, 2372-10)
 ya ıda / ya ıda(F172, 2283-10;172, 2285-12;173, 2291-

4;174, 2310-8;177, 2353-6;177, 2358-11)
 ya ıdın / ya ıdın(F171, 2270-11)
 ya ıdın / ya ıdın(F173, 2296-9)
 ya ı  / ya ı (F162, 2141-14; 176, 2346-14)
 ya ısın / ya ısın(F171, 2268-8; 179, 2379-2)
 ya ın / ya ın(F192, 2579-9)
 yanglı  / yanlı (F175, 2330-13; 169, 2239-10)
 yanılmas / yanılmas(F183, 2447-11)
 yanlı  / yanlı (F 1788-14)
 yanlı  / yanlı (F 1787-13; 165, 2177-6; 181, 2413-6; 181, 2414-7; 187, 2501-5)
 yara lı  / yara lı (F135, 1759-13; 181, 2415-8; 189, 2539-13)
 yara lısı / yara lısı(F126, 1619-10; 126, 1621-12)
 yara sızlı  / yara sızlı (F187, 2500-4)
 yarın / yarın(F168, 2228-15)
 yarlı  / yarlı (F136, 1767-6)
 yarlı  / yarlı (F139, 1810-8; 190, 2546-6)
 yarlı  / yarlı (F139, 1809-7)
 yarlı n / yarlı n (F164,)
 yıdın / yıdın(F139, 1808-6)
 yı a  / yı a (F184, 2455-4)
 yı sa / yı sa(F176, 2347-15)
 yı ıldı / yı ıldı(F162, 2137-10)
 yıl / yıl(F167, 2209-11; 168, 2225-12)
 yıl / yıl(F182, 2427-5)
 yıldız / yıldız(F162, 2132-5)
 yıldız / yıldız(F132, 1704-3)
 yılın / yılın(F182, 2435-13; 192, 2580-10)
 yılkı / yılkı(F156, 2041-4; 156, 2042-5)
 yıpar / yıpar(F149, 1937-24)
 yıra  / yıra (F158, 2078-11; 178, 2368-6)
 yolundın / yolundın(F160, 2110-13)
 yorı lı / yorı lı(F126, 1618-9)
 yorı lısı / yorı lısı(F126, 1619-10; 126, 1621-12)

yorı  / yorı (F136, 1765-4;141, 1846-14;154, 2012-5;160, 2110-13;175, 2323-6)
 yorı  / yorı (F161, 2113-1)
 yorı  / yorı (F125, 1604-10)
 yorı  / yorı (F124, 1587-7)
 yorır / yorır(F160, 2104-7)
 yorit u / yorit u(F162, 2131-4; 173, 2300-13)
 yorı lı / yorı lı(F126, 1621-12)
 yorı lar / yorı lar(F179, 2385-8)
 yumıt(Ft)ı / yumıt(Ft)ı (F127, 1642-14)
 yumkı-ları  / yumkı-ları (F133, 1722-6)
 yun ı  / yun ı (F159, 2089-7)
 yı a ı  / yı a ı (F184, 2455-4)
 yı ı  / yı ı (F133, 1719-3)
/i/  nl s 
 404  rnekte /i/  nl s n n yazımı ile ilgili farklılık tespit edilmi tir.
 i i / i i (F163, 2155-13)
 bildin / bildin(F130, 1674-3; 149, 1941-8; 149, 1942-9)
 bile / bile(F131, 1687-2; 135, 1750-4; 154, 2020-13; 155, 2026-4; B6; B6; 134, 1745-14; 161, 2127-15; 162, 2142-15)
 bileyin / bileyin(F145, 1898-10; 170, 2251-7)
 bileyin / tileyin(F145, 1902-14)
 bilge / bilge(F129, 1666-9)
 bilg  / bilg (F177, 2351-4)
 bilg ciler / bilg ciler(F139, 1815-12)
 bilig / bilig(F 1783-9;130, 1679-8;139, 1814-11;139, 1815-12;140, 1825-7;143, 1872-12;146, 1905-5;149, 1947-14;150, 1958-11;155, 2029-7;168, 2218-5;169, 2238-9;183, 2450-14;183, 2451-15)
 bilig /bilig(F150, 1955-8; 130, 1680-9;153, 1994-2)
 bilig / bilig(F 1784-10; 140, 1822-4; 140, 1824-6; 149, 1940-7; 150, 1952-5; 159, 2086-4; 159, 2095-13; 151, 1968-6; 136, 1778-2)
 bilig / bilig(F130, 1673-1;186, 2488-7)

biligin / biligin(F141, 1841-10)
 biligke / biligke(F140, 1820-2)
 biligli / biligli(F149, 1938-5)
 biliglig / biliglig(F151, 1971-9)
 biliglig / biliglig(F151, 1972-10;
 151, 1964-2)
 biliglig / biliglig(F159, 2090-8)
 biliglig / biliglig (FB6)
 biliglig / biliglig (FB7; 132,
 1710-9; 134, 1740-9; 161, 2117-
 5)
 biliglig / biliglig(F183, 2449-13)
 biliglig / biliglig(F155, 2031-9;
 183, 2448-12)
 biliglig-ke / biliglig-ke(F132,
 1711-10; B5)
 biligligke / biligligke(F183,
 2448-12)
 biliglike / biliglike(F135, 1759-
 13)
 biligsiz / biligsiz (FB6)
 biligsiz / biligsiz(F136, 1763-2;
 183, 2449-13; 146, 1906-6)
 biligsiz / biligsiz (F135, 1754-8;
 130, 1680-9;136, 1772-1; 148,
 1923-2)
 biligsiz / biligsiz(F136, 1779-3)
 biligsiz / biligsiz(F132, 1710-9;
 132, 1711-10; 134, 1739-8; 134,
 1739-8; 186, 2486-5; 184, 2452-
 1)
 biligsizke / biligsizke (FB5; 153,
 1997-5)
 biligsizke / biligsizke(F151,
 1974-12)
 biligsizke / biligsizke(F132,
 1709-8; 132, 1712-11)
 biligsizni / biligsizni(F159,
 2095-13)
 biliğ / biliğ (F153, 1996-4)
 bilip / bilip(F125, 1594-1; 130,
 1685-14; 152, 1989-12)
 bilir / bilir(F142, 1857-11)
 bilir / bilir(F175, 2327-10)
 bilmediğ / bilmediğ(F130, 1674-
 3)
 bilmese / bilmese(F177, 2350-3)
 bilmez / bilmez(F126, 1617-8)
 bilmiş / bilmiş(F126, 1616-7)
 bilmiş / bilmiş(F150, 1955-8)
 bilmiş / bilmiş(F139, 1815-
 12)

bilmiş / bilmiş(F182, 2429-7;
 188, 2525-13)
 bilmişig / bilmişig(F128, 1655-
 11)
 bilmişig / bilmişig(F144, 1889-
 14)
 bilmişim / bilmişim(F165, 2174-
 2)
 bilmişin / bilmişin(F147, 1920-
 11)
 bilse / bilse(F130, 1680-9; 176,
 2345-13)
 bilür / bilür(F148, 1932-12)
 bir / bir(F130, 1674-3)
 birdi / birdi(F125, 1607-13; 128,
 1658-14)
 birdi / birdi(F158, 2070-3)
 birdim / birdim(F129, 1667-10)
 birdiğ / birdiğ (F 1784-10)
 bireyin / bireyin(F144,)
 birgil / birgil(F 1795-7)
 birgüke / birgüke(F167, 2211-
 13)
 biri / biri(F187, 2508-12)
 birigli / birigli(F 1783-9)
 birikse / birikse(F181, 2419-12)
 birikse / birikse(F129, 1664-5)
 birim / birim(F124, 1592-13)
 birisi / birisi(F155, 2024-2; 162,
 2133-6; 162, 2133-6; 181, 2418-
 11)
 birisi / birisi(F157, 2061-9)
 birle / birle(F 1799-12; 139,
 1813-10; 153, 1993-1; 168,
 2220-7; 181, 2409-2; 192, 2576-
 6)
 birmegil / birmegil(F187, 2507-
 11)
 birse / birse(F133, 1728-11)
 birse / birse(F132, 1715-14; 156,
 2047-10; 189, 2532-6)
 biş / biş(F157, 2060-8)
 bitig / bitig(F168, 2218-5; 168,
 2223-10; 168, 2224-11; 168,
 2225-12; 168, 2226-13)
 bitigçi / bitigçi(F186, 2494-13)
 bitigli / bitigli(F169, 2234-5)
 bitip / bitip(F133, 1722-6)
 bitir / bitir(F168, 2223-10)
 bitise / bitise(F168, 2223-10)
 çerig / çerig(F172, 2284-11;
 175, 2328-11)

çerig / çerig(F176, 2335-3; 178,
 2365-3; 178, 2371-9)
 çerigde / çerigde(F178, 2370-8)
 çerigin / çerigin(F171, 2268-8)
 çerigke / çerigke(F178, 2375-
 13)
 çiçekler / çiçekler(F139, 1810-
 8)
 devletin / devletin(F132, 1715-
 14)
 dirığa / dirığa(F126, 1613-4)
 edledim / edledim(F128, 1646-
 3)
 edleyin / edleyin(F 1627-2)
 egrilik / egrilik(F187, 2508-12)
 elig / elig(F130, 1673-1)
 elig / ilig(F171, 2269-10)
 erinç / erinç(F157, 2064-12)
 erinç / erinç(F157, 2062-10)
 erniğ / erniğ(F183, 2440-4)
 ersig / ersig(F128, 1648-5)
 ersiglik / ersiglik(F184, 2459-
 8)
 eşidgil / eşitgil(F150, 1955-8)
 eşit(Ft)im / eşit(Ft)im(F129,
 1665-7)
 eşit(Ft)i / eşit(Ft)i (F135, 1751-
 5)
 eşit(Ft)im / eşit(Ft)im(F188,
 2517-5)
 eşitgil / eşitgil (F126, 1620-
 11;150, 1962-15; 155, 2031-9;
 190, 2569-14;154, 2019-12)
 eşitgil / eşitgil(F161, 2117-5;
 160, 2100-3)
 eşitgil / eşitgil(F156, 2040-3)
 eşitgil / eşitgil(F169, 2231-2)
 eşitgil / eşitgil(F156, 2052-15)
 eyitmez / eyitmez(F127, 1637-
 9)
 hacıblıkka / hacıblıkka(F186,
 2487-6)
 hazine / hazine(F148, 1926-5;
 171, 2262-2)
 iç / iç (F127, 1643-15)
 iç / iç (F168,)
 içgü / içgü(F175, 2322-5)
 içi / içi(F168, 2216-3; 168,
 2216-3)
 içim / içim(F128, 1645-2)
 içinde / içinde(F153, 1999-7)
 içme / içme(F159, 2096-14)

içse / içse(F160, 2101-4; 160, 2103-5)
 ıdı / ıdı(F136, 1780-4)
 ıdı / ıdı(F166, 2184-1; 168, 2221-8; 171, 2265-5;180, 2400-8; 185, 2467-1)
 ıdısi/ ıdısi(F184, 2461-10)
 ıgleri / ıgleri(F159, 2092-10)
 iki / iki(F188, 2523-11; 177, 2355-8)
 ikigün / ikigün(F184, 2456-5)
 ikinci / ikinci(F181, 2418-11; 187, 2504-8)
 il / il (F167, 2212-14)
 ilig / ilig (F149, 3. başlık; B2; 128, 1655-11)
 ilig / ilig (F146, 9. başlık;158, ; 1784-10; 1796-9;125, 1601-7;125, 1607-13;126, 1612-3;128, 1654-9;132, 1716-15;139, 1805-13;141, 1835-4)ılig / ılig(F143, 1872-12;146, 1903-2;146, 1908-8;146, 1908-8;147, 1917-7;158, 2071-4;165, 2181-11;171, 2269-10;173, 2302-5;182, 2426-4;182, 2435-13;189, 2528-2; 130, 1679-8;150, 1948-1;151, 1969-7;162, 2139-12;187, 2503-7; 124, 1585-5;135, 1749-3; 162, 2142-15; 129, 1666-9)
 ilig / ilig (F188, 2525-13; 125, 1601-7)
 ilig / iligke (F124, 26. başlık)
 iligde / iligde(F166, 2193-10)
 ilig-ke iligke (F147, 8. başlık)
 iligke / iligke (F148, 9. başlık; 171, 9. başlık)
 iligke / iligke (F180, 32. başlık)
 ilig / ilig(F124, 1582-2)
 ilke / ilke(F1784-10)
 iltse / iltse(F171, 2267-7; 190, 2559-4)
 iltür / iltür(F181, 2420-13)
 inç / inç(F150, 1948-1)
 inçin / inçin(F136, 1774-13)
 inçlik / inçlik(F163, 2144-2)
 inmek / inmek(F136, 1762-1)
 ir / ır(F178, 2367-5)
 irig / irig(F158, 2077-10)
 irig / irig(F187, 2499-3)
 irigledi / irigledi(F124, 1586-6)
 irin / irin(F188, 2517-5)

irteğü / erteğü(F133, 1730-13)
 irük / irük(F167, 2206-8)
 işig / işig(F142, 1854-8)
 isig / işig(F185, 2479-13)
 isir / isir(F185, 2479-13)
 isiz / isiz(F183, 2445-9)
 isizig / isizig(F170, 2247-3)
 işizim / işizim(F1788-14)
 iş / iş (F149, 1939-6; 149, 1939-6; 166, 2192-9; 168, 2220-7)
 işçileri / işçileri(F170, 2245-1)
 iş-din / iş-din(F154, 2008-1)
 işi / işi(F1799-12;126, 1612-3;166, 2195-12;170, 2259-14;186, 2492-11;187, 2510-14; 132, 1705-4)
 işig / işig(F135, 1759-13; 169, 2236-7; 183, 2443-7)
 işig / işig(F127, 1641-13; 136, 1764-3; 149, 1939-6; 185, 2471-5; 169, 2230-1; 183, 2443-7; 183, 2445-9; 190, 2548-8; 185, 2471-5; 128, 1645-2)
 işig / işig(F136, 1776-15)
 işimke / işimke(F126, 1614-5)
 işin / işin (F149, 1935-1; 150, 1952-5)
 işingne / işingne(F160, 2103-5)
 işit(Ft)i / işit(Ft)i (F131, 1696-11)
 işke / işke (F142, 1855-9; 188, 2513-1)
 işledi / işledi(F150, 1952-5)
 işler / işler(F160, 2101-4; 160, 2102-6)
 işlese / işlese(F171, 2267-7; 175, 2330-13)
 itig / itig (F168, 2224-11; 168, 2226-13)
 itigli / itigli(F143, 1862-2)
 itiglig / itiglig(F176, 2340-8)
 itlür / itlür(F162, 2128-1)
 itse / itse(F165, 2179-8; 176, 2344-12)
 ivelik / ivelik(F158, 2078-11)
 ivelik / ivelik(F157, 2061-9)
 keçip / keçip(F186, 2485-4)
 keçürmiş / keçürmüş(F159, 2088-6)
 kedig / kedig(F180, 2400-8)
 kelip / kelip (FB5)
 kelir / kelir(F136, 1775-14)
 kelir / kelir(F132, 1712-11)

kiç / kiç(F173, 2302-5; 186, 2489-8)
 kiçig / kiçig (F148, ; 131, 1695-10; 139, 1814-11; 142, 1851-5; 158, 2070-3; 185, 2475-9)
 kiçig / kiçig(F1797-5)
 kiçig / kiçig(F161, 2116-4; 186, 2493-12)
 kiçig / kiçig(F136, 1768-7)
 kiçigde / kiçigde(F128, 1648-5; 149, 1941-8)
 kiçigde / kiçigde(F140, 1822-4)
 kiçiglik / kiçiglik(F132, 1702-1; 132, 1703-2)
 kiçiglik-de / kiçiglik-de(F1628-3)
 kiç / kiç (F124, 1585-5)
 kiğın / kiğın(F130, ; 178, 2374-12)
 kimde / kimde(F153, 1994-2)
 kimi / kimi(F139, 1806-4)
 kin / kin (F149, 1937-24; 180, 2400-8)
 kirip / kirip (F189, 2537-11)
 kirmişin / kirmişin(F124, 26. başlık)
 kişedi / kişedi(F141, 1838-7)
 kişi / kişi (F1629-4;125, 1596-3;153, 2001-9; 1627-2; 1627-2; 1788-14;125, 1595-2;125, 1599-6;125, 1600-9;126, 1616-7;126, 1617-8;126, 1618-9;127, 1637-9;130, 1675-4;132, 1705-4;133, 1718-2;134, 1739-8;134, 1740-9;135, 1760-14;139, 1801-1;139, 1807-5;139, 1816-13;140, 1827-9;140, 1830-12;140, 1831-13;141, 1840-9;142, 1860-14;147, 1914-4;149, 1938-5;149, 1945-12;151, 1975-13;152, 1986-9;152, 1992-15;153, 2003-11;153, 2004-12;155, 2030-8;156, 2040-3;156, 2042-5;158, 2075-8;160, 2100-3;166, 2191-8;166, 2196-13;169, 2232-3;172, 2283-10;172, 2283-10;173, 2295-8;173, 2295-8;174, 2316-14;175, 2319-2;175, 2325-8;184, 2463-11;184, 2463-11; 128, 1647-4;131, 1689-4;133, 1731-14;160, 2099-2;166, 2191-8)

kişi / kişi (F168, ;140, 1824-6;149, 1935-1;149, 1943-10;159, 2088-6;159, 2090-8;160, 2109-12;161, 2119-7;166, 2189-6;166, 2192-9;166, 2196-13;167, 2199-1;167, 2201-3;167, 2201-3;167, 2212-14;168, 2220-7;168, 2222-9;169, 2232-3;169, 2239-10;169, 2240-11;170, 2259-14;174, 2307-5;174, 2308-6;180, 2394-2;181, 2410-3;181, 2420-13;183, 2438-2;183, 2439-3;183, 2445-9;184, 2463-11;185, 2467-1;185, 2470-4;186, 2485-4;186, 2493-12;187, 2497-1;189, 2538-12;190, 22562-7;190, 2556-1;174, 2308-6;183, 2442-6;184, 2452-1;184, 2452-1;184, 2455-4)

kişide / kişide(F126, 1619-10;129, 1669-12;133, 1731-14;140, 1830-12;153, 2005-13;167, 2201-3;167, 2201-3;167, 2205-7;187, 2507-11;184, 2457-6)

kişide / kişide(F167, 2199-1;167, 2203-5)

kişidin / kişidin(F161, 2121-9;161, 2122-10)

kişig / kişi(F183, 2445-9)

kişig / kişig(F135, 1751-5; 169, 2230-1)

kişig / kişig(F136, 1776-15;161, 2120-8;169, 2236-7;170, 2251-7;187, 2506-10;190, 2548-8;192, 2577-7)

kişig / kişig(F152, 1990-13)

kişike / kişike (F132, 1714-13;125, 1596-3;125, 1599-6;129, 1659-1;132, 1703-2;133, 1725-9;141, 1835-4;141, 1837-6;149, 1943-10;149, 1946-13;156, 2040-3;180, 2405-13;189, 2533-7; 129, 1667-10)

kişike / kişike(F157, 2066-14;185, 2476-10; 190, 2541-1)

kişiler / kişiler(F 1788-14; 135, 1749-3; 149, 1946-13; 151, 1975-13; 152, 1990-13; 166, 2194-11; 166, 2197-14; 170, 2256-12; 180, 2394-2; 185,

2472-6; 124, 1593-14; 134, 1739-8)

kişiler / kişiler(F161, 2123-11; 165, 2173-1; 172, 2284-11; 181,)

kişilerde / kişilerde(F128, 1658-14)

kişilerke / kişilerke(F142, 1854-8)

kişilik / kişilik (F127, ; 125, 1596-3; 125, 1599-6; 131, 1690-5; 156, 2040-3; 175, 2321-4)

kişilik / kişilik(F127, 1635-8)

kişilik / kişilik(F125, 1600-9; 131, 1690-5; 131, 1690-5;134, 1744-13; 135, 1750-4;149, 1945-12)

kişilik / kişilik(F185, 2476-10)

kişilik / kişilik(F174, 2308-6)

kişilik / kişilik(F174, 2308-6)

kişilikni / kişilikni(F125, 1596-3; 125, 1600-9)

kişim / kişim(F172, 2278-5)

kişini / kişini(F140, 1831-13)

kişining / kişini(F150, 1954-7)

kişini / kişini(F145, 1901-13)

kişisi / kişisi(F144, 1887-11)

kişisin / kişisin(F136, 1770-9)

kit(Ft)ji / kîj(Ft)ji (F128, 1654-9)

kiterdi / kîterdi(F136, 1771-10)

kiterse / kîterse(F175, 2331-14)

kitip / kîtip(F176, 2343-11)

könilik / könîlik(F 1784-10; 134, 1745-14; 167, 2211-13)

könilik / könîlik(F135, 1747-1; 135, 1748-2; 135, 1750-4)

könilik / könîlik(F174, 2307-5)

körmüş / körmüş(F178, 2367-5)

körmüşim / körmüşim(F188, 2516-4)

közin / közî(F 1783-9; 185, 2480-14; 187, 2511-25)

küçin / küçî(F155, 2035-13)

külmedim / külmedîm(F124, 1587-7)

künînge / künînge(F140, 1819-1)

künînge / künînge(F131, 1692-7; 132, 1706-5)

ma 'nisi / ma 'nîsi(F136, 1779-3)

meñgilig/ meñgîlig(F 1789-15)

mini / mîni(F144, 1878-2)

miñ / miñ (F182, 2435-13;136, 1763-2;150, 1957-10;152, 1981-4;163, 2155-13;176, 2335-3)

nigü / niğü(F150, 1962-15)

ödürmiş / ödürmiş(F141, 1838-7)

ögdülmiş / ögdülmiş(F124, 1581-1; 1796-9;124, 1590-10;125, 1601-7;128, 1652-7;128, 1658-14;129, 1666-9;136, 1770-9;139, 1817-14;141, 1835-4;142, 1850-4;146, 1905-5;147, 1918-9;148, 1930-10;171, 2269-10;181, 2417-10; 145, 1896-8)

ögdülmiş / ögdülmiş(F125, 1605-11; 124, 1585-5)

ögdülmiş / ögdülmiş(F135, 1753-6)

ögdülmişig / ögdülmişig(F127, 1641-13; 128, 1655-11; 131, 1687-2; 132, 1716-15; 135, 1751-5)

ögdülmişke / ögdülmişke(F ; B2)

öğrenip / öğrenip(F140, 1827-9)

öğrenipmü / öğrenipmü(F139, 1816-13)

ögülmişig / ögdülmişig(F136, 1764-3)

ölümdin / ölüm-dî(F180, 2392-1)

öteyümedim / öteyümedîm(F124, 1592-13)

özin / özî(F149, 1943-10; 173, 2294-7; 187, 2508-12; 188, 2518-6)

özindin / özîndin(F136, 1771-10)

özindin / özîndin(F128, 1653-8)

öziñe / öziñe(F176, 2338-6)

seniñ / seniñ(F164, 2162-5)

seniñdin / seniñdin(F188, 2526-14)

serim-lig / serîm-lig(F185, 2480-14)

serimlüg / serîmlüg(F143, 1867-7)

serin / serî(F157, 2061-9)

serin / serî(F179, 2386-9)

seringil / serîngil(F179, 2379-2)

sevinç / sevinç(F136, 1774-13)

sevmezin / sevmeyin(F145, 1902-14)
 sevitmiş / sevitmiş(F145, 1893-4)
 sevitmiş / sevitmiş(F169, 2230-1)
 silig / silig(F166, 2197-14)
 silig / silig(F153, 2006-14; 183, 2441-5)
 silig / silig(F189, 2528-2)
 siligdin / siligdin(F136, 1775-14)
 siliglik / siliglik(F129, 1663-6)
 siringü / siringü(F172, 2285-12)
 siyasetka / siyasetka(F161, 2127-15)
 siziksiz / siziksiz(F135, 1753-6;161, 2118-6;162, 2137-10;165, 2182-12;171, 2270-11;177, 2358-11)
 sözin / sözin(F187, 2508-12)
 sözin / sözin(F127, 1638-10; 131, 1701-15; 149, 1943-10; 187, 2505-9; 188, 2514-2)
 söziye / söziye(F160, 2112-15)
 sözlediñ / sözlediñ(F149, 1937-24; 165, 2175-4)
 sözlemiş / sözlemiş(F147, 1915-5)
 şa 'ır / şa 'ır(F145, 1900-12)
 tehim / tehim(F131, 1697-2; 136, 1773-12; 176, 2340-8)
 tehinçe / tehinçi(F131, 1690-5)
 tehsizig / tehsizig(F129, 1662-4)
 tehsizin / tehsizin(F160, 2107-10)
 tetigdin / tetigdin(F185, 2474-8)
 tetiglik / tetiglik(F168, 2224-11)
 tevfiğ / tevfiğ (F144,)
 tevlig / tevlig(F134, 1737-6)
 tevgin / tevgin(F134, 1742-11)
 tidi / tidi(F188, 2518-6)
 tiğit / tiğit(F143, 1868-8)
 tiğüçi / tiğüçi(F173, 2293-6)
 tikti / tikti(F 1783-9)
 til/ til(F135, 1748-2; 186, 2488-7)
 tildin / tildin(F147, 1916-6)
 tile / tile(F176, 2339-7; 176, 2340-8)
 tilegü / tilegü(F174, 2304-2)
 tilek / tilek(F128, 1647-4)
 tilekin / tilekin(F179, 2393-15)

tilekin / tilekin(F181, 2416-9)
 tilemez / tilemez(F192, 2572-2)
 tilemez / tilemez(F144, 1879-3)
 tilemiş / tilemiş(F127, 1643-15)
 tilep / tilep(F190, 2568-13)
 tiler / tiler(F150, 1960-13; 150, 1960-13; 160, 2105-8)
 tilese / tilese(F135, 1747-1; 175, 2322-5; 175, 2322-5)
 tili / tili(F144, 1880-4; 169, 2244-15)
 tilig / tilig(F124, 1590-10)
 tilin / tilin(F131, 1696-11; 139, 1817-14)
 tilin / tilin(F192, 2580-10)
 tilin / tilin(F141, 1838-7; 158, 2070-3; 185, 2480-14)
 tilve / tilve(F160, 2099-2)
 timiş / timiş(F176, 2337-5)
 tip / tip(F135, 1753-6; 175, 2321-4; 126, 1618-9)
 tir / tir (F147, 1913-3)
 tirer / tirer (F130,)
 tirgürür / tirgürür(F158, 2077-10)
 tirig / tirig(F141, 1839-8; 183, 2450-14; 185, 2478-12)
 tiriglik / tiriglik(F154, 2013-6; 175, 2320-3; 164, 2162-5)
 tiriglik / tiriglik(F126, 1611-2)
 tiriglikde / tiriglikde(F192, 2577-7)
 tiriglik-de / tiriglik-de(F136, 1774-13)
 tiriglik-de /tiriglik-de(F133, 1724-8)
 tiril / tiril(F163, 2145-3)
 tirildi / tirildi(F 1787-13)
 tirilgey / tirilgey(F171, 2264-4)
 tirilgil / tirilgil(F150, 1948-1; 189, 2528-2)
 tirilse / tirilse(F151, 1976-14; 172, 2275-2; 182, 2435-13; 124, 1585-5)
 tirilse / tirilse(F156, 2038-1)
 tirki-ni / tirki-ni(F190, 2551-11)
 tişin / tişin(F188, 2515-3)
 titim / titim(F150, 1961-14)
 titimlig / titimlig(F174, 2311-9)
 tiyü / tiyü(F145, 1895-6)
 üsterigli / üsterigli(F167, 2205-7)

vezir / vezir(F165, 2183-13; 181, 2418-11)
 vezirlik / vezirlik(F136, 1764-3)
 vezirlikka / vezirlikka(F169, 2234-5)
 vezirlik / vezirlik(F169, 2238-9)
 yetilmiş / yetilmiş(F133, 1724-8)
 yetilmiş / yetilmiş(F135, 1758-12)
 yig / yig(F183, 2443-7)
 yigit / yigit(F143, 1868-8)
 yigü / yigü(F133, 1732-15)
 yime / yime(F127, 1640-12;134, 1746-15;140, 1831-13;156, 2043-6;167, 2213-15;176, 2337-5;183, 2448-12)
 yime / yime(F136, 1778-2)
 yimez / yimez(F163, 2144-2)
 yimişsiz / yimişsiz(F184, 2455-4)
 yimişsiz / yimişsiz(F184, 2455-4)
 yir / yir(F158, 2076-9; 173, 2296-9; 187, 2510-14)
 yir /yir(F169, 2233-4)
 yise / yise(F153, 1998-6)
 yise / yise(F184, 2456-5)
 yiti / yiti(F145, 1890-1; 178, 2369-7)
 yitig / yitig(F142, 1855-9)
 yitürdüm / yitürdüm(F130, 1685-14)
 yitürse / yitürse(F190, 2560-5)
 yiyü / yiyü(F130, 1674-3)
 yiyümez / yiyümez(F130,)
 yükin / yükin(F165, 2183-13)
 yürekliğ / yürekliğ(F175, 2326-9)
 yüzün / yüzün(F145, 1893-4)
 yüzün / yüzün(F144, 1887-11; 124, 1587-7)
 yüzünde / yüzünde(F145, 1899-11)
 /o/ ünlüsü
 7 örnekte /o/ ünlüsünün yazımıyla ilgili farklılık tespit edilmiştir.
 boluğluğ / boluğ-luğ(F 1628-3)
 koşkı / koşkı(F131, 1696-11)
 ol / ol(F180, 2402-10)
 toğan / toğan(F128, 1648-5)
 toğu / toğu(F127, 1643-15)

tolum / tulum(F176, 2339-7;
190, 2561-6)

tolumluğ / tulumluğ(F176,
2337-5)

/ö/ ünlüsü

7 örnekte /ö/ ünlüsünün
yazımıyla ilgili farklılık tespit
edilmiştir.

könilik / könilik(F174, 2307-5)

örü / örü(F164, 2165-8)

törü / törü(F131, 1686-1)

törü / törü(F136, 1770-9)

törütür / törütür(F140, 1821-3)

öğinde / öğinde(F159, 2094-12)

/u/ ünlüsü

29 örnekte /u/ ünlüsünün
yazımıyla ilgili farklılık tespit
edilmiştir.

buçun / buçun(F162, 2131-4;
169, 2233-4)

bulun / bulun(F157, 2066-14;
179, 2388-11; 180, 2402-10)

bulup / bulup(F174, 2305-3)

bulur / bulur(F179, 2393-15;
185, 2478-12)

busuğka / busuğka(F178, 2370-
8)

kılurka / kılurka(F174, 2308-6)

kul / kul (F146, 1906-6; 185,
2479-13)

kulnı / kulnı(F161, 2113-1)

kunuk / kunuk(F134, 1737-6)

kurañku / kurañku(F189, 2530-
4)

kut / kut (F132, 1704-3; 132,
1707-6; 132, 1714-13; 132,
1715-14)

oğuğ / oğuğ(F154, 2014-7)

su'ali / su'ali (F140, 14. başlık;
144, 13. başlık; 146, 1. başlık;
165, 3. başlık)

su' / su'(F134, 1735-4; 155,
2032-10; 159, 2085-3; 170,
2250-6; 177, 2349-2)

su'ı / su'ı(F139, 1807-5; 153,
2007-15)

su'lanur / su'lanur(F167, 2207-
9)

turumaz / turumaz(F132, 1712-
11)

turup / turup(F174, 2305-3)

turur / turur(F141, 1834-3;141,
1836-5;143, 1863-3;150, 1953-
6;152, 1982-5;153, 1995-3;154,
2015-8;154, 2018-11;155, 2032-
10;155, 2032-10;162, 2132-
5;163, 2156-14;168, 2224-
11;172, 2286-13;175, 2318-
1;177, 2357-10;179, 2391-
14;186, 2484-3;186, 2492-11)

tususı / tususı(F128, 1657-13)

tutup / tutup(F133, 1719-3)

uluğ / uluğ(F164, 2163-6)

uvut / uvut(F129, 1660-2)

uvutsuz / uvutsuz(F167, 2203-5)

yuğa / yuğa(F178, 2377-15)

yuluğ / yuluğ(F181, 2409-2)

yulup / yulup(F180, 2402-10)

/ü/ ünlüsü

17 örnekte /ü/ ünlüsünün
yazımıyla ilgili farklılık tespit
edilmiştir.

büğü / büğü(F134, 1743-12)

bütügli / bütügli(F134, 1740-9)

bütün / bütün(F133, 1724-8)

bütün / bütün(F135, 1753-6)

bütüp / bütüp(F133, 1719-3)

dünya / dünya(F130, 1675-4)

dünyada / dünyada(F135, 1747-
1)

küdezse / küdezse(F177, 2350-
3)

kümüş / kümüş (F160, ;165,
2178-7)

kümüş-de / kümüş-de(F133,
1725-9)

mürüvvet / mürüvvet(F161,
2124-12)

ölütçi / ölütcü(F134, 1737-6)

törüçe / törüçe(F126, 1612-3)

yetürgen / yetürgen(F174, 2316-
14)

yetürgen / yetürgen(F174, 2316-
14)

yetürgen / yetürgen(F174, 2316-
14)

yetürgen / yetürgen(F174, 2316-
14)

2. Ünsüzler

/d/ ünsüzü

1 örnekte /d/ yazımıyla ilgili
farklılık tespit edilmiştir.

oldrup / oltruğ(F190, 2547-7)

/t/ ünsüzü

1 örnekte /t/ yazımıyla ilgili
farklılık tespit edilmiştir.

başta / başda(F141, 1836-5)

/z/ ünsüzü

3 örnekte /z/ yazımıyla ilgili
farklılık tespit edilmiştir.

başumaz / başumas(F182, 2426-
4)

çıkamaz / çıkmas(F162, 2138-11)

tilemez / tilemes(F192, 2572-2)

SONUÇ

1. Ünlülerin yazımıyla ilgili olarak en fazla farklılık tespit edilen örnek sayısı /i/ ünlüsüne aittir. Farklılığı oluşturan nokta ise /i/ ünlüsünün eksik yazımıyla ilgilidir. Arap harfli yazımda “iki nokta ile işaretlenen y” Fergana nüshasında hiç de az sayılmayacak kadar örnekte “noktasız” işaretlenmiştir. Bu durumda eksik yazımdan söz etmek mümkündür. Bu örneklerin tamamı kelime içindeki yazıma aittir. Eksik yazımla görülen bazı örneklerin RRA’da ayırıcı işaretle verilmediği görülür. Örnekler kelime başı ve kelime içi yazımına aittir.

Az sayıda örnekte ise işaretlenmeyen /i/ ünlüsü görülmektedir. Örneklerin tamamı kelime içi yazımına aittir. Yine bu örneklerdeki yazım içi RRA tarafından ayırıcı bir işaret kullanılmadığı görülür.

2. Ünsüzlerin yazımıyla ilgili olarak en fazla farklılık tespit edilen örnek sayısı /z/ ünsüzüne aittir. Tarafımızca /s/ olarak tespit edilen örnekler RRA’da /z/ biçimiyle işaretlenmiştir.

3. /a/ ünlüsünün yazımında ortaya çıkan farklılıkların tamamı ünlünün işaretlenip, işaretlenmemesi ile ilgilidir. Nüshada işaretlenmeyen /a/ ünlüsü için ilgili örneklerde RRA ayırıcı bir işaret kullanmamıştır. Verilen örneklerin tamamı kelime içinde görülen /a/ ile ilgilidir. /

4. /e/ ünlüsünün yazımında ortaya çıkan farklılıklar çoğunlukla ünlünün işaretlenip, işaretlenmemesi ile ilgilidir. Nüshada işaretlenmeyen /e/ ünlüsü için ilgili örneklerde RRA ayırıcı bir işaret kullanmamıştır. Verilen örneklerin tamamı kelime içinde görülen /e/ ile ilgilidir.

Kelime başında verilen örneklerde ise ortaya çıkan farklılık; harfin /a/ yazımıyla verilmesi ile ilgilidir. Verilen örneklerde /a/ imlasiyla gösterilen /e/ için RRA tarafından ayırıcı bir işaret kullanılmadığı görülür.

5. /ı/ ünlüsünün yazımında ortaya çıkan farklılıkların çoğunluğu; ünlünün işaretlenip, işaretlenmemesi ile ilgilidir. Nüshada işaretlenmeyen /ı/ ünlüsü için ilgili örneklerde RRA ayırıcı bir işaret kullanmamıştır. Verilen örneklerin tamamı kelime içinde görülen /ı/ ile ilgilidir.

Az sayıdaki örnekte ise oluşan farklılık /ı/ ünlüsünün eksik yazımıyla ilgilidir. Arap harfli yazımda “iki nokta ile işaretlenen y” Fergana nüshasında hiç de az sayılmayacak kadar örnekte “noktasız” işaretlenmiştir. Eksik yazımla görülen bazı örneklerin RRA’da ayırıcı işaretle verilmediği görülür.

6. /o/ ünlüsü ile ilgili farklılıkların tamamı /o/ ünlüsünün işaretlenip işaretlenmemesi ile ilgilidir. Örnekler genellikle kelime içi yazımına aittir.

7. /ö/ ünlüsü ile ilgili farklılıkların çoğunluğu /ö/ ünlüsünün eksik yazımıyla ilgilidir. Eksik yazımla görülen bazı örneklerin RRA’da ayırıcı işaretle verilmediği görülür. Örneklerin çoğunluğu kelime içi yazımına aittir.

8. /u/ ünlüsü ile ilgili farklılıkların tamamı , bu ünlünün yazımda işaretlenip işaretlenmemesiyle ilgilidir. Yazımda işaretlenmeyen /u/’ya ait bazı örneklerin RRA’da ayırıcı işaretle verilmediği görülür. Örneklerin tamamı kelime içi yazımına aittir.

9. /ü/ ünlüsü ile ilgili farklılıklar genellikle bu ünlünün yazımda işaretlenip işaretlenmemesiyle ilgilidir. Yazımda işaretlenmeyen /ü/’ye ait bazı örneklerin RRA’da ayırıcı işaretle verilmediği görülür. Örneklerin tamamı kelime içi yazımına aittir.

10. /t/ ve /d/ ünsüzleri ile ilgili farklılıklar birbirleri yerine kullanım ile ilgilidir. RRA tarafından harfin genellikle ötümlüsü tercih edilmiştir. Verilen örneklerin tamamı kelime içinde yer alan /t/ ve /d/ ünsüzleriyle ilgilidir.

11. /a/, /e/ ünlülerinin kelime içinde işaretlenmemesi, Köktürk yazım geleneğinin bir devamı olabilir.

12. RRA tarafından hazırlanan Kutadgu Bilig- Metin yayınında, dipnotlardan hareketle yapmış olduğumuz çalışmada dikkatimizi çeken şey; Arat'ın çalışmasının tamamında transliterasyon yapmaya çalıştığı; fakat bazı noktalarda transkripsiyon vermekle yetindiği dikkati çeker (Kelime sonunda “ s” ile işaretlendiği halde Arat tarafından “z” olarak alınan örnekler). Bu sınırlı sayıdaki örnek için düşünülmesi gerekmektedir. Acaba bu durum, ilgili kelimelerin kendileriyle mi ilgilidir? yoksa bir dalgınlığın ürünü müdür?

13. Arap harfli bu nüshada, kelime içinde /i/ yazımı için “y” nin “ noktasız” işaretlenmesi, nüshanın büyük bir bölümünde görülen bir durumdur. Diğer yandan, müstensih’in “noktalı” yazımlarını da görmekteyiz. RRA tarafından bu “ noktasız” yazımlar ayırıcı işaretle verilmemiş ve eksik yazım olarak kabul edilmemiştir. Belki de RRA bu durumun, müstensih’in hatası olduğu düşünmüştür; fakat bu kadar yaygın kullanımı olan bir yazım özelliğini müstensih hatası olarak kabul etmek doğru olmayabilir. Noktalı yazım geleneği daha yeni bir devre aittir. Belki de müstensih, bir yazım geleneğini nüshaya yansıtmak istemiş olabilir. Bu konuda Hamed’in aşağıda sunduğum yazısını hatırlamakta fayda var:

“İcâm noktalarının harflerle beraber (eş zamanlı olarak) ortaya konduğunu gösteren herhangi bir delil mevcut değildir. Genel kabul, geçen fasılda ele alınan “Arap Yazısının Aslı”nın incelenmesinden de açıkça anlaşıldığı üzere, Arap yazısının uzun bir müddet, şeklen benzeşen harfleri ayırt eden noktalar olmaksızın işaretsiz olarak kullanıldığı yönündedir. Öyle anlaşılıyor ki, kâtipler harfleri noktalamaya ancak İslâm’dan sonra başvurmuşlardır. Fakat bunun için belli bir tarihin verilmesi ve bunun belli bir şahsa nisbeti zordur. Çünkü bunu Nasr b. Âsım’a (v. 90) nisbet eden rivâyette sıkıntı vardır ve keşfedilen/bulunan kadîm nukûş ve kitâbeler bu rivâyetle çelişmektedir” (Kadvurî el-Hamed , 2014: 173).

KISALTMA VE İŞARETLER

Kısaltmalar

RRA: Reşit Rahmeti Arat Kutadgu Bilig Metin Yayını

F: Kutadgu Bilig Fergana Nüshası

İşaretler

ā : Yazımda gösterilmeyen /a/

ā̇ : Eksik yazımla gösterilen /a/

ē : Yazımda gösterilmeyen /e/

ē̇ : Uygur harfli yazımda /a/ imlasıyla gösterilen /e/

ı̇ : Yazımda gösterilmeyen /ı/

ı̇̇ : Eksik yazımla gösterilen /ı/

î : Yazımda gösterilmeyen /i/

î̇ : Eksik yazımla gösterilen /i/

ȯ : Yazımda gösterilmeyen /o/

ȯ̇ : Eksik yazımla gösterilen /ö/

u̇ : Yazımda gösterilmeyen /u/

u̇̇ : Eksik yazımla gösterilen /ü/

KAYNAKÇA

Arat, R. R. (1991). Kutadgu Bilig I Metin.. Ankara : Türk Dil Kurumu Yayınları.

Kadvurî el-Hamed, G. (2014). Arap Yazısında Alâmetler (Nokta Ve Harekeler) . İstem Dergisi, 12 (23) : 169-227.

Kutadgu Bilig Tıpkıbasım II Fergana Nüshası (1943). İstanbul: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Üşenmez, Emek (2009). Özbekistan Yazma Eserler Kütüphanesi. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2 (6): 682- 689.

Üşenmez (2013). Kutadgu Bilig (Nemengan/ Fergana/ Özbekistan Nüshası Tıpkıbasım). İstanbul: Akademik Kitaplar.